

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

**Informační materiál pro zahraniční
fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona
na území České republiky**

**Ministerstvo průmyslu a obchodu
České republiky**

Informační materiál pro zahraniční fyzické osoby

Integrace cizinců

Projekt č. 1/2014

I. Živnostenské podnikání

II. Struktura a působnost živnostenských úřadů

Praha - únor 2014

**Informační materiál je výhradním vlastnictvím Ministerstva průmyslu a obchodu
a nesmí být použita pro jiné účely bez jeho výslovného souhlasu.**

Doplněné a přepracované vydání - únor 2014

Připravilo:

MPO ČR, odbor živností

Ing. Bc. Petr Kameník a kol.

Na Františku 32, 110 15 Praha 1 - tel.: 224 852 665

Podle stavu k 15. února 2014

Obsah informačního materiálu je k dispozici na <http://www.mpo.cz>

I. Živnostenské podnikání

I. Obecně

Právo každého podnikat a provozovat hospodářskou činnost, stejně jako právo vlastnit majetek, je zakotveno v článku 26 Listiny základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky. Ve smyslu tohoto článku má každý právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost. Podmínky a omezení pro výkon určitých činností přitom může stanovit pouze zákon.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), v platném znění, je stěžejním veřejnoprávním předpisem, upravujícím vztahy podnikatelů a státu a upravujícím základní podmínky podnikání pro značnou část podnikatelských aktivit právnických i fyzických osob.

Zákon definuje živnostenské podnikání jako soustavou činnost, provozovanou samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem. V režimu živnostenského zákona se pak podnikatelem rozumí každá fyzická i právnická osoba, tuzemská i zahraniční, splňující podmínky stanovené tímto zákonem. Živnostenskoprávní úprava se vztahuje jak na podnikání fyzických osob, tak na podnikání osob právnických. Živností je v podstatě každá činnost, pokud splňuje shora uvedené znaky a není z živnostenského podnikání jmenovitě vyloučena (viz § 3 živnostenského zákona). Ve smyslu uvedené definice živností nejsou zejména jednorázové práce, práce nevykonávané za účelem dosažení zisku (podstatné přitom je, že musí jít o účel, zisku nemusí být dosaženo), práce vykonávané na základě pracovněprávních vztahů; podnikání je činností určenou pro trh a nabízenou na trhu pro cizí potřebu.

Živnostenský zákon upravuje řadu specifických povinností podnikatele souvisejících s jeho podnikáním a podrobně upravuje i postup úředního řízení ve věcech ohlašování živnosti, respektive žádosti o koncesi a při vydávání výpisu z živnostenského rejstříku. Upravuje živnostenskou kontrolu, její provádění a ukládání sankcí za porušování zákona a řeší další specifickou problematiku, například vedení živnostenského rejstříku, spolupráci jednotlivých orgánů státní správy v oblasti živnostenského podnikání a podobně.

Platná živnostenskoprávní úprava rozeznává živnosti ohlašovací, u nichž právo provozovat živnost vzniká ohlášením živnosti živnostenskému úřadu, a živnosti koncesované, u nichž právo podnikat vzniká až udělením koncese. Ohlašovací živnosti se člení na:

- živnost volnou, pro jejíž provozování jsou stanoveny pouze všeobecné podmínky provozování živnosti; živnost volná a obory činností, které náleží do živnosti volné, jsou uvedeny v příloze č. 4 živnostenského zákona,
- živnosti řemeslné, specifikované přílohou č. 1 živnostenského zákona, u nichž se vychází především z klasického pohledu na řemeslo jako profesní činnost v určitém oboru a vyžaduje se speciální odborná způsobilost, uvedená v § 21 a navazujícím § 22 a
- živnosti vázané, specifikované přílohou č. 2 živnostenského zákona, pro něž je odborná způsobilost stanovena přílohou č. 2 živnostenského zákona nebo je upravena zvláštními právními předpisy uvedenými v této příloze.

Za živnosti koncesované, jejichž obory stanoví příloha č. 3 živnostenského zákona, se považují především ty činnosti, jejichž provozování je zvláštním právním předpisem vázáno na povolení věcně příslušného orgánu státní správy. U řady koncesovaných živností je požadováno i prokazování odborné způsobilosti stanovené

přílohou č. 3 živnostenského zákona nebo upravené zvláštními právními předpisy uvedenými v této příloze. U vybraných živností jsou pak na podnikatele kladeny i další požadavky jako například zabezpečení bezúhonnosti všech osob, které pro podnikatele předmětnou činnost vykonávají, nebo jsou specifikovány podmínky provozování živnosti.

U podnikatele (popřípadě odpovědného zástupce) nesmí trvat žádná z překážek provozování živnosti (§ 8 živnostenského zákona).

Podnikatel má možnost ohlásit živnost, respektive požádat o koncesi, v úplném nebo i v částečném rozsahu. Ohlašovatel je povinen vymezit předmět podnikání uvedený v ohlášení s dostatečnou určitostí a jednoznačností. U ohlášení živnosti volné ohlašovatel uvede obory činností, které bude v rámci svého podnikání vykonávat. Předmět podnikání živnosti volné musí být ohlášen v souladu s názvem oboru činnosti uvedeným v příloze č. 4 živnostenského zákona. Předmět podnikání živnosti řemeslné a vázané musí být ohlášen v souladu s přílohami č. 1 a 2 živnostenského zákona v úplném nebo částečném rozsahu. Předmět podnikání je třeba v žádosti o koncesi uvést v úplném nebo v částečném rozsahu podle přílohy č. 3.

Živnostenský zákon je koncipován jako veřejnoprávní norma, upravující základní podmínky podnikání. Neobsahuje prakticky žádná ustanovení regulující konkrétní výkon jednotlivých činností a předpokládá, že konkrétní výkon určitých činností je upraven příslušnými zvláštními předpisy. Podnikatel musí dodržovat všechny povinnosti vyplývající jak z živnostenského zákona, tak ze zvláštních předpisů.

Živnostenský zákon ve verzi platné k datu vyhotovení této příručky naleznete na internetových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu www.mpo.cz.

II. Zahraniční fyzické osoby

Z hlediska osoby ohlašující živnost nebo žádající o koncesi v následující části bude věnována pozornost zahraniční fyzické osobě, kterou je fyzická osoba, která nemá bydliště na území České republiky. Pro účely živnostenského zákona je bydlištěm fyzické osoby místo jejího trvalého pobytu. Touto úpravou cizinec, ale i občan České republiky, pokud nemá trvalý pobyt na jejím území, je z pohledu úpravy živnostenského zákona zahraniční osobou. Zahraniční fyzická osoba pro provozování živnosti musí mít zřízen závod nebo jeho organizační složku umístěnou na území České republiky. Závod na území České republiky bude mít ta zahraniční fyzická osoba, která si stanoví sídlo v České republice. I zahraniční fyzická osoba může na území České republiky provozovat živnost prostřednictvím organizační složky jejího závodu umístěného mimo území České republiky. Fyzická osoba, již byl udělen azyl nebo doplňková ochrana podle zvláštních právních předpisů (zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů), může na území České republiky provozovat živnost jako občan České republiky; totéž platí i pro jejich rodinné příslušníky.

Všeobecnými podmínkami provozování živnosti zahraničními fyzickými osobami jsou:

- Plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti.
- Bezúhonnost.

Bezúhonností se rozumí trestní zachovalost, která je dokumentována výpisem z rejstříku trestů, popř. obdobným dokladem. Podle příslušného ustanovení se za bezúhonnou nepovažuje ta osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchán v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.

Bezúhonnost dokládá zahraniční fyzická osoba živnostenskému úřadu v případě, že je

- a) občanem jiného členského státu Evropské unie, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu nebo členského státu posledního pobytu, nebo výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů členského státu, jehož je občanem, nebo členského státu posledního pobytu; je-li členským státem posledního pobytu Česká republika, postupuje se podle § 6 odst. 3 věty druhé, tzn. živnostenský úřad je oprávněn si vyžádat výpis z evidence Rejstříku trestů podle zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů. Nevydává-li tento stát výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, předloží fyzická osoba čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo jiným příslušným orgánem členského státu posledního pobytu. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce; doklad podle tohoto bodu může být nahrazen dokladem o uznání odborné kvalifikace, pokud prokazuje i splnění podmínky bezúhonnosti,
- b) občanem jiného státu než státu uvedeného v písmenu a) a nemá-li na území České republiky povolen trvalý pobyt, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný státem, jehož je fyzická osoba občanem. Nevydává-li tento stát výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, předloží fyzická osoba čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo jiným

příslušným orgánem státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo jiným příslušným orgánem státu posledního pobytu. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce.

Zahraniční fyzická osoba, která hodlá na území České republiky provozovat živnost a která má podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, povinnost mít pro pobyt na území České republiky povolení, musí k ohlášení živnosti a k žádosti o koncesi doložit doklad prokazující udělení víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu. Povinnost doložit tento doklad se nevztahuje na zahraniční fyzickou osobu, která hodlá na území České republiky provozovat živnost prostřednictvím organizační složky svého závodu. Zahraniční fyzická osoba, která je občanem členského státu Evropské unie nebo jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, nemusí předkládat živnostenskému úřadu při ohlášení živnosti nebo žádosti o koncesi doklad o povolení k pobytu; hodlá-li na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce, na její žádost příslušné orgány vydají potvrzení o přechodném pobytu na území.

Pro provozování živností řemeslných, vázaných a většiny koncesovaných je nutno kromě všeobecných podmínek splnit i zvláštní podmínky provozování živnosti a nesmí u nich trvat žádná z překážek provozování živnosti uvedených v ustanovení § 8 živnostenského zákona (např. soudem či jiným správním orgánem uložený trest nebo sankce zákazu činnosti týkající se provozování živnosti v oboru nebo v příbuzném oboru po dobu trvání tohoto trestu). Zvláštními podmínkami provozování živnosti jsou odborná nebo jiná způsobilost, pokud je živnostenský zákon nebo zvláštní předpisy vyžadují. Kdo hodlá podnikat jako fyzická osoba, ale nesplňuje zvláštní podmínky provozování živnosti, může tyto podmínky splnit i ustanovením odpovědného zástupce. Odpovědný zástupce je fyzická osoba ustanovená podnikatelem, která odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů a je k podnikateli ve smluvním vztahu. Nikdo nemůže být ustanoven do funkce odpovědného zástupce pro více než čtyři podnikatele. Odpovědný zástupce musí splňovat všeobecné podmínky provozování živnosti, jimiž se rozumí plná svéprávnost a bezúhonnost a zvláštní podmínky provozování živnosti. Odpovědným zástupcem nemůže být osoba, u které trvá překážka provozování živnosti podle § 8. Odpovědným zástupcem v oboru nebo příbuzném oboru živnosti nemůže být ani osoba, které bylo zrušeno živnostenské oprávnění podle § 58 odst. 2 nebo 3 živnostenského zákona, a to po dobu 1 roku od právní moci rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění; to neplatí, bylo-li živnostenské oprávnění zrušeno z důvodu, že živnost nebyla provozována po dobu delší než 4 roky. Je-li odpovědný zástupce občanem členského státu Evropské unie, předkládá pro posouzení bezúhonnosti výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu nebo členského státu posledního pobytu, nebo výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů členského státu, jehož je občanem, nebo členského státu posledního pobytu; je-li členským státem posledního pobytu Česká republika, postupuje se podle § 6 odst. 3 věty druhé, tzn. živnostenský úřad je oprávněn si vyžádat výpis z evidence Rejstříku trestů podle zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů. Nevydává-li tento stát výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, předloží fyzická osoba čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo jiným příslušným orgánem členského státu posledního pobytu. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce. Je-li odpovědný zástupce občanem jiného státu (není občanem členských států EU EHP a Švýcarska) a nemá-li na území České republiky povolen trvalý pobyt, předloží výpis

z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný státem, jehož je fyzická osoba občanem. Nevydává-li tento stát výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, předloží fyzická osoba čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo jiným příslušným orgánem státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo jiným příslušným orgánem státu posledního pobytu. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce.

Ohlášení živnosti nebo žádost o koncesi je možno podat osobně u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu - centrálního registračního místa (CRM), zaslat tomuto úřadu poštou nebo elektronicky (se zaručeným elektronickým podpisem nebo do datové schránky tohoto úřadu). Dále je možno ohlášení živnosti nebo žádost o koncesi podat osobně prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (Czech POINTu).

Doklady o vzdělání vydané v zahraničí musí být opatřeny nostrifikační doložkou podle zvláštního právního předpisu, v případě dokladů o vysokoškolském vzdělání osvědčením o uznání podle zvláštního právního předpisu. Problematika uznávání odborné způsobilosti získané v zahraničí o dosažení základního, středního nebo vyššího odborného vzdělání je upravena vyhláškou ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 12/2005 Sb., o podmínkách uznání rovnocennosti a nostrifikace vysvědčení vydaných zahraničními školami. Uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace upravuje zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Pokud ze zákona vyplývá povinnost předložit doklad potvrzující určité skutečnosti, rozumí se tím předložení dokladu včetně jeho překladu do českého jazyka provedeného tlumočnickem zapsaným do seznamu znalců a tlumočnicků, pokud tento doklad nebyl vydán v českém jazyce. Pravost podpisu a otisku razítka na originálech předkládaných dokladů, které byly vydány v zahraničí, musí být ověřena. Ověření dokladů (superlegalizace) není třeba provádět tam, kde jsou uzavřeny dvoustranné mezinárodní smlouvy o právní pomoci (též smlouva uzavřená mezi ČR a SR pod č. 209/1993 Sb.) a dále na základě Haagské úmluvy o zrušení požadavku na ověřování cizích veřejných listin, která vyšla ve Sbírce zákonů pod č. 45/1999 Sb. Podle Haagské úmluvy se příslušné doklady ověřují pouze formou apostilly ve státě, kde byl doklad vydán. V závislosti na tom, o který stát půjde, může přicházet v úvahu superlegalizační listina, apostilla nebo doklad vydaný orgánem cizího státu. Požadavek na provedení překladu do českého jazyka tlumočnickem zapsaným do seznamu znalců a tlumočnicků a požadavek na ověření pravosti podpisu a otisku razítka se nevztahuje na doklady předložené občanem členského státu Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska, nejsou-li pochybnosti o správnosti překladu, popřípadě o pravosti podpisu nebo otisku razítka.

Zahraniční fyzické osobě – občanu členského státu Evropské unie (čímž se rozumí i státní příslušník jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru a občan Švýcarské konfederace, včetně jejich rodinných příslušníků, a občan třetí země, kterému bylo členským státem přiznáno postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta, včetně jeho rodinných příslušníků, kterým byl povolen dlouhodobý pobyt na území České republiky – viz § 70 živnostenského zákona) – vzniká živnostenské oprávnění pro ohlašovací živnost ohlášením. U živností koncesovaných vzniká živnostenské oprávnění dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese.

Zahraniční fyzické osobě, která má bydliště v jiném než členském státě Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska vzniká živnostenské oprávnění za předpokladu, že prokázala splnění všech podmínek, včetně podmínky povolení k pobytu, pro ohlašovací živnost ohlášením a u živnosti koncesované dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese. Pokud neprokázala splnění podmínky povolení k pobytu, vzniká jí živnostenské oprávnění dnem doložení dokladu prokazujícího udělení dlouhodobého víza nebo povolení k dlouhodobému pobytu živnostenskému úřadu, u kterého byla živnost ohlášena (žádost o koncesi podána), a to za předpokladu, že doloží doklad o povolení k pobytu do 3 pracovních dnů ode dne ohlášení místa pobytu na území České republiky (§ 93 zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů) a zároveň ve lhůtě 6 měsíců ode dne vydání výpisu pro účely řízení o povolení k pobytu.

Živnostenské oprávnění nemůže být přeneseno na jinou osobu. Jiná osoba je může vykonávat, jen stanoví-li to zákon.

Podnikatel prokazuje své živnostenské oprávnění výpisem ze živnostenského rejstříku, který má náležitosti buď podle § 60 odst. 4 písm. a) živnostenského zákona – výpis s údaji podle § 47 odst. 2 živnostenského zákona, nebo podle § 60 odst. 4 písm. b) – úplný výpis se všemi údaji zapisovanými do živnostenského rejstříku kromě údajů neveřejných (tj. rodného čísla a uložených sankcí), nebo podle § 60 odst. 4 podle písm. c) – částečný výpis s údaji podle požadovaného rozsahu, kromě neveřejných údajů. Požadovaným rozsahem se rozumí omezení výčtu provozovaných živností podnikatelem (dále např. i výběr provozoven). Výpisy podle § 60 odst. 4 vydává živnostenský úřad; úplný výpis vydává vedle živnostenského úřadu i kontaktní místo veřejné správy – Czech POINT.

Na základě průkazu živnostenského oprávnění může být živnost provozována ve více provozovnách, pokud k nim podnikatel má užívací nebo vlastnické právo.

Fyzická osoba může společně s ohlášením živnosti nebo žádostí o koncesi na příslušném živnostenském úřadu též

- a) podat přihlášku k daňové registraci nebo příslušné oznámení (§ 125 a násl. zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád),
- b) oznámit zahájení samostatné výdělečné činnosti (§ 48, § 48d zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů),
- c) podat přihlášku k důchodovému pojištění (§ 48a, 48d zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů),
- d) podat přihlášku k nemocenskému pojištění (§ 11, § 91a zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů),
- e) oznámit vznik volného pracovního místa nebo jeho obsazení (§ 35 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů),
- f) podat oznámení podle zákona o veřejném zdravotním pojištění (§ 10 zákona č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů).

Pro bližší informaci jsou v příloze tohoto materiálu uvedeny orientační postupy při ohlášení živnosti resp. při podání žádosti o koncesi zahraniční fyzickou osobou, která je občanem členského státu Evropské unie, EHP a Švýcarska (příloha č. 1) a zahraniční fyzickou osobou, která není občanem členských států Evropské unie, EHP a Švýcarska (příloha č. 2).

**Ohlášení živnosti a podání žádosti o koncesi pro fyzické osoby,
které nemají bydliště na území České republiky
(Zahraniční fyzická osoba – občan členského států EU, EHP a Švýcarska)**

Živností je ve smyslu § 2 živnostenského zákona soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem. Podnikatel musí splňovat všeobecné podmínky provozování živnosti (§ 6 ŽZ) a podnikatel (popřípadě jeho odpovědný zástupce) musí splňovat zvláštní podmínky provozování živnosti, tj. odbornou způsobilost (§ 7 ŽZ), u podnikatele (případně jeho odpovědného zástupce) nesmí trvat žádná z překážek provozování živnosti (§ 8 ŽZ) a musí být splněny další podmínky uvedené v živnostenském zákoně. U živnosti volné není zvláštní podmínka (tj. odborná způsobilost) provozování živnosti předepsána. U živnosti řemeslné kromě všeobecných podmínek provozování živnosti musí podnikatel (případně jeho odpovědný zástupce) splňovat pro provozování živnosti podmínku odborné způsobilosti a nesmí u něho trvat žádná z překážek provozování živnosti (§ 8 ŽZ). (Řemeslné živnosti jsou uvedeny v příloze č. 1 živnostenského zákona). U živnosti vázané kromě všeobecných podmínek provozování živnosti musí podnikatel (případně jeho odpovědný zástupce) splňovat pro provozování živnosti podmínku odborné způsobilosti, která je stanovena přílohou č. 2 živnostenského zákona nebo upravena zvláštními předpisy uvedenými v této příloze a nesmí u něho trvat žádná z překážek provozování živnosti (§ 8 ŽZ). (Vázané živnosti jsou uvedeny v příloze č. 2 živnostenského zákona). U živnosti koncesované kromě všeobecných podmínek provozování živnosti musí v tomto případě podnikatel (případně jeho odpovědný zástupce) splňovat zvláštní podmínky provozování živnosti, tj. odbornou způsobilost, která je pro koncesované živnosti stanovena přílohou č. 3 živnostenského zákona nebo upravena zvláštními právními předpisy uvedenými v této příloze a nesmí u něho trvat žádná z překážek provozování živnosti (§ 8 ŽZ). Státní povolení k provozování živnosti (koncese) se vyžaduje jen v případech vymezených živnostenským zákonem.

Kdo může ohlásit živnost nebo podat žádost o koncesi?

Fyzická osoba, která nemá bydliště na území České republiky ("zahraniční fyzická osoba"), může na území České republiky provozovat živnost za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako česká osoba, pokud ze živnostenského zákona nebo zvláštního zákona nevyplývá něco jiného. Zahraniční fyzická osoba, která je občanem členského státu Evropské unie nebo jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, nemusí předkládat živnostenskému úřadu při ohlášení živnosti doklad o povolení k pobytu na území České republiky podle § 5 odst. 5 živnostenského zákona.

Jaké jsou podmínky provozování živnosti?

Všeobecnými podmínkami provozování živnosti fyzickými osobami jsou:

- Plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti.
- Bezúhonnost.

Zvláštní podmínky provozování řemeslné živnosti:

Prokázání odborné způsobilosti není podmínkou provozování volné živnosti. Provozování volné živnosti je podmíněno ohlášením. Provozování živnosti řemeslné, živnosti vázané nebo koncesované je dále podmíněno splněním zvláštních podmínek provozování živnosti, jimiž jsou odborná nebo jiná zvláštní způsobilost.

Odborná způsobilost pro řemeslné živnosti se prokazuje dokladem o

- řádném ukončení středního vzdělání s výučním listem v příslušném oboru vzdělání,
- řádném ukončení středního vzdělání s maturitní zkouškou v příslušném oboru vzdělání, nebo s předměty odborné přípravy v příslušném oboru,
- řádném ukončení vyššího odborného vzdělání v příslušném oboru vzdělání,
- řádném ukončení vysokoškolského vzdělání v příslušné oblasti studijních programů a studijních oborů,
- uznání odborné kvalifikace, vydaným uznávacím orgánem (Ministerstvem průmyslu a obchodu) podle zákona o uznávání odborné kvalifikace,
- získání všech profesních kvalifikací tak, jak jsou pro odpovídající povolání stanoveny v Národní soustavě kvalifikací.

Občan České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie (včetně státních příslušníků jiných smluvních států Dohody o Evropském hospodářském prostoru a Švýcarska, jejich rodinných příslušníků, osob s postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta a jejich rodinných příslušníků, kterým byl povolen dlouhodobý pobyt na území ČR) může prokázat odbornou způsobilost u živností uvedených v příloze č. 1 živnostenského zákona rovněž doklady podle § 21 odst. 2 živnostenského zákona, které osvědčují, že předmětnou činnost vykonával v jiném členském státě Evropské unie.

Doklady prokazující odbornou způsobilost (uvedené výše) mohou být nahrazeny doklady o:

- řádném ukončení středního vzdělání s výučním listem v příbuzném oboru vzdělání a dokladem o vykonání jednoroční praxe v oboru,
- řádném ukončení středního vzdělání s maturitní zkouškou v příbuzném oboru vzdělání a dokladem o vykonání jednoroční praxe v oboru,
- řádném ukončení vyššího odborného vzdělání v příbuzném oboru vzdělání a dokladem o vykonání jednoroční praxe v oboru,
- řádném ukončení vysokoškolského vzdělání v příslušné příbuzné oblasti studijních programů a studijních oborů,
- řádném ukončení rekvalifikace pro příslušnou pracovní činnost, vydaným zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a dokladem o vykonání jednoroční praxe v oboru,
- vykonání šestileté praxe v oboru.

Odborná způsobilost pro vázané živnosti je stanovena přílohou č. 2 živnostenského zákona nebo je upravena zvláštními právními předpisy uvedenými v této příloze. Občan ČR nebo jiného členského státu Evropské unie (včetně občanů jiných smluvních států Dohody o Evropském hospodářském prostoru a Švýcarska, jejich rodinných příslušníků, osob s postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta a jejich rodinných příslušníků, kterým byl povolen dlouhodobý pobyt na území ČR) mohou prokázat odbornou způsobilost dokladem o uznání odborné kvalifikace vydaným uznávacím orgánem (Ministerstvem průmyslu a obchodu) podle zákona o uznávání odborné kvalifikace.

Odborná způsobilost pro koncesované živnosti je stanovena přílohou č. 3 živnostenského zákona nebo je upravena zvláštními předpisy uvedenými v této příloze.

Občan ČR nebo jiného členského státu Evropské unie (jedná se i o občany jiných smluvních států Dohody o Evropském hospodářském prostoru a Švýcarské konfederace, jejich rodinné příslušníky, osoby s postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta a jejich rodinné příslušníky, kterým byl na území ČR povolen dlouhodobý pobyt) může prokázat odbornou způsobilost dokladem o uznání odborné kvalifikace vydaným uznávacím orgánem (Ministerstvem průmyslu a obchodu) podle zákona o uznávání odborné kvalifikace.

U podnikatele ani u jeho odpovědného zástupce (§ 11 odst. 3 ŽZ) nesmí trvat žádná z překážek provozování živnosti uvedených v ustanovení § 8 živnostenského zákona (např. soudem či jiným správním orgánem uložený trest nebo sankce zákazu činnosti týkající se provozování živnosti v oboru nebo v příbuzném oboru po dobu trvání tohoto trestu).

Jak ohlásit živnost nebo požádat o koncesi?

Ohlášení živnosti nebo žádost o koncesi je možno podat osobně u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu - centrálního registračního místa (CRM), zaslat tomuto úřadu poštou nebo elektronicky (se zaručeným elektronickým podpisem nebo do datové schránky tohoto úřadu). Dále je možno ohlášení podat osobně prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (Czech POINTu).

Na kterém živnostenském úřadu se ohlášení živnosti nebo žádost o koncesi podává?

Ohlášení živnosti nebo žádost o koncesi se podává u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu na území ČR nebo příp. prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (Czech POINT).

Jaké doklady předkládá ohlašovatel, resp. žadatel živnostenskému úřadu při ohlášení živnosti nebo žádosti o koncesi?

- Ohlášení živnosti nebo žádost o koncesovanou živnost (vyplněné předem, případně vyplněné na místě).
- Výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem státu, jehož je občanem, nebo členského státu posledního pobytu, případně výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů členského státu, jehož je občanem, nebo členského státu posledního pobytu (je-li členským státem posledního pobytu Česká republika, živnostenský úřad si sám vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů). Pokud stát takový doklad nevydává, fyzická osoba předkládá čestné prohlášení o bezúhonnosti, učiněné před notářem nebo jiným příslušným orgánem členského státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo jiným příslušným orgánem členského státu posledního pobytu (ne starší 3 měsíců). Tento doklad může být nahrazen dokladem o uznání odborné kvalifikace podle zákona o uznávání odborné kvalifikace, pokud se jím prokazuje i splnění podmínky bezúhonnosti.
- V případě ustanovení odpovědného zástupce, který je občanem členského státu Evropské unie nebo jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, jeho rodinným příslušníkem, osobou s postavením dlouhodobě

pobývajícího rezidenta nebo jejím rodinným příslušníkem, kterému byl povolen na území ČR dlouhodobý pobyt, výpis z evidence trestů nebo jiný výše uvedený doklad prokazující bezúhonnost ze státu, jehož je občanem, nebo členského státu posledního pobytu, případně výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů členského státu, jehož je občanem, nebo členského státu posledního pobytu (je-li členským státem posledního pobytu Česká republika, živnostenský úřad si sám vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů). Pokud stát takový doklad nevydává, fyzická osoba předkládá čestné prohlášení o bezúhonnosti, učiněné před notářem nebo jiným příslušným orgánem členského státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo jiným příslušným orgánem členského státu posledního pobytu (ne starší 3 měsíců). Tento doklad může být nahrazen dokladem o uznání odborné kvalifikace podle zákona o uznávání odborné kvalifikace, pokud se jím prokazuje i splnění podmínky bezúhonnosti. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce. Je-li odpovědný zástupce občanem jiného než výše uvedených států, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný státem, jehož je fyzická osoba občanem (nejedná-li se o osobu s povoleným trvalým pobytem na území České republiky, která dokládá bezúhonnost výpisem z evidence Rejstříku trestů). Nevydává-li tento stát tyto doklady, předloží odpovědný zástupce čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo jiným příslušným orgánem členského státu, jehož je občanem nebo před notářem nebo jiným příslušným orgánem státu posledního pobytu. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce. Výpis z evidence Rejstříku trestů si obstará živnostenský úřad sám.

- Prohlášení odpovědného zástupce (je-li ustanoven), že souhlasí s ustanovením do funkce; podpis na prohlášení musí být úředně ověřen, neučiní-li odpovědný zástupce prohlášení osobně před živnostenským úřadem.
- Doklad prokazující odbornou způsobilost podnikatele, popř. jeho odpovědného zástupce. Netýká se živnosti volné.
- Doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor, do nichž fyzická osoba umístila sídlo (zřizuje-li organizační složku závodu, tyto doklady též k této organizační složce).
- Pokud zřizuje na území České republiky organizační složku závodu, též doklad prokazující, že má závod mimo území České republiky.
- Doklad o zaplacení správního poplatku.
- Za předpokladu, že živnostenský úřad nemá pochybnosti o správnosti překladu, případně o pravosti podpisu nebo otisku razítka, nemusí být předkládané doklady, pokud nebyly vydány v českém jazyce, úředně přeloženy do českého jazyka (tj. tlumočnickem zapsaným do seznamu znalců a tlumočnicků), ani ověřena pravost podpisu a otisku razítka na dokladu.

Jaké jsou potřebné formuláře a kde je získáte:

"Jednotný registrační formulář pro fyzické osoby" (JRF), prostřednictvím kterého lze učinit na obecním živnostenském úřadu podání i k dalším úřadům, a to správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně a úřadu práce. Podání na obecním živnostenském úřadu určené pro finanční úřad je nutno učinit na formuláři Ministerstva financí. Formuláře lze získat na jakémkoli obecním živnostenském úřadu - centrálním registračním místě (CRM), příp. jsou volně dostupné na internetových stránkách www.mpo.cz, obsahová sekce Podpora podnikání.

V ohlášení živnosti nebo v žádosti o koncesi fyzická osoba uvádí zejména tyto údaje:

- Jméno a příjmení, popřípadě obchodní firmu, je-li již zapsána do obchodního rejstříku.
- Státní občanství.
- Rodné číslo, bylo-li přiděleno.
- Datum narození.
- Bydliště mimo území České republiky, místo pobytu v České republice (pokud byl povolen), označení a umístění organizační složky závodu v České republice (název obce, její části, název ulice, číslo popisné nebo evidenční, popřípadě orientační číslo, poštovní směrovací číslo) a údaje týkající se vedoucího organizační složky závodu (jméno a příjmení, státní občanství, bydliště, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození).
- Provozuje-li se živnost prostřednictvím odpovědného zástupce, uvedou se údaje týkající se jeho osoby (jméno a příjmení, státní občanství, bydliště, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození, místo narození a rodné příjmení).
- Předmět podnikání. U živnosti volné předmět podnikání s uvedením oborů činností podle přílohy č. 4, které bude vykonávat. U živnosti řemeslné předmět podnikání v souladu s přílohou č. 1, uvedený v úplném nebo částečném rozsahu. U živnosti vázané předmět podnikání v souladu s přílohou č. 2, uvedený v částečném nebo úplném rozsahu. U živnosti koncesované předmět podnikání uvedený v úplném nebo v částečném rozsahu podle přílohy č. 3 živnostenského zákona.
- Sídlo (název obce, její části, název ulice, číslo popisné nebo evidenční, popřípadě orientační číslo, poštovní směrovací číslo).
- Identifikační číslo, bylo-li přiděleno.
- Provozovnu nebo provozovny, ve kterých bude provozování živnosti zahájeno bezprostředně po vzniku živnostenského oprávnění, kromě mobilních provozoven a automatů.

Titul nebo vědeckou hodnost osob shora uvedených, pokud je budou při provozování živnosti používat. V Jednotném registračním formuláři podnikatel dále může uvést údaje nezbytné pro podání vůči dalším výše uvedeným úřadům.

Jaké jsou základní správní poplatky a jak je máte uhradit:

- 1 000,- Kč za ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání.
- 500,- Kč za další ohlášení živnosti bez ohledu na to, zda je ohlašována jedna či současně více živností.
- 1 000,- Kč za přijetí žádosti o koncesi při vstupu do živnostenského podnikání.
- 500,- Kč za přijetí další žádosti o koncesi bez ohledu na to, zda žadatel v rámci jedné žádosti žádá o jednu či o více živností.

Poplatek se vybírá jen jednou, pokud bylo ohlášeno současně více živností nebo pokud je současně ohlášena živnost a podána žádost o koncesi. Poplatek je možno uhradit v hotovosti v místě sídla obecního živnostenského úřadu nebo poštovní poukázkou nebo bankovním převodem.

- 50,- Kč za přijetí podání kontaktním místem, je-li ohlášení nebo žádost o koncesi učiněno prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (výše správního poplatku za ohlášení živnosti nebo za přijetí žádosti o koncesi, příp. další žádosti o koncesi zůstává zachována).

Jaké jsou lhůty pro provedení zápisu do živnostenského rejstříku

Živnostenský úřad je povinen provést zápis do živnostenského rejstříku do 5 pracovních dnů ode dne doručení ohlášení a vydat podnikateli výpis, splní-li ohlašovatel podmínky stanovené zákonem.

Živnostenský úřad rozhodne o žádosti o koncesi do 30ti dnů ode dne doručení žádosti obecnímu živnostenskému úřadu, pokud jsou splněny všechny náležitosti. Živnostenský úřad do 5 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese provede zápis do živnostenského rejstříku a podnikateli vydá výpis.

Podle kterého právního předpisu se postupuje:

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Jaké jsou související předpisy:

Živnostenský zákon je těsně spjat s dalšími zákony a právními předpisy:

- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník;
- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (o obchodních korporacích);
- Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob;
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád);
- Četné právní předpisy technického charakteru podle druhu provozované živnosti.

Postup živnostenského úřadu po ohlášení živnosti nebo po podání žádosti o koncesi:

U ohlašovacích živností je stanoveno, že nemá-li ohlášení všechny náležitosti, vyzve živnostenský úřad podnikatele ve lhůtě 5 pracovních dnů k odstranění závad. Ve výzvě stanoví přiměřenou lhůtu k jejich odstranění, nejméně však 15 dnů. Jsou-li k tomu závažné důvody, může živnostenský úřad na žádost podnikatele prodloužit lhůtu i opakovaně. Po dobu lhůty uvedené ve výzvě neběží lhůta pro provedení zápisu do živnostenského rejstříku a vydání výpisu. Odstraní-li podnikatel závady ve stanovené lhůtě nebo ve lhůtě prodloužené, považuje se ohlášení od počátku za bezvadné. Neodstraní-li podnikatel závady ve stanovené nebo prodloužené lhůtě, živnostenský úřad zahájí řízení a rozhodne o tom, že živnostenské oprávnění ohlášením nevzniklo. Pokud ohlašovatel před vydáním rozhodnutí závady odstraní a živnostenský úřad zjistí, že jsou splněny podmínky pro vznik živnostenského oprávnění, živnostenský úřad řízení ukončí zápisem do živnostenského rejstříku a vydá výpis.

Zjistí-li živnostenský úřad, že nejsou splněny náležitosti žádosti o koncesi, vyzve žadatele k odstranění závad. Ve výzvě stanoví přiměřenou lhůtu k jejich odstranění a současně může řízení přerušit. Jsou-li k tomu závažné důvody, může živnostenský úřad na základě žádosti žadatele lhůtu i opakovaně prodloužit. Odstraní-li žadatel závady ve stanovené nebo prodloužené lhůtě, živnostenský úřad zahájí projednání žádosti. Neodstraní-li žadatel závady, živnostenský úřad řízení zastaví. Nesplňuje-li žadatel všeobecné a zvláštní podmínky pro provozování živnosti nebo pokud trvá překážka provozování živnosti nebo nesouhlasí-li s udělením koncese příslušný orgán státní správy, živnostenský úřad žádost o koncesi zamítne.

Opravné prostředky:

Proti rozhodnutí obecního živnostenského úřadu o tom, že živnostenské oprávnění ohlášením nevzniklo, nebo o tom, že ohlašovatel nesplnil podmínky pro vznik živnostenského oprávnění, lze podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení ohlašovatel. Odvolání se podává u obecního živnostenského úřadu, který napadené rozhodnutí vydal.

Proti rozhodnutí obecního živnostenského úřadu o zamítnutí žádosti o koncesi nebo proti rozhodnutí o zastavení řízení lze podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení žadateli. Odvolání se podává u obecního živnostenského úřadu, který napadené rozhodnutí vydal.

Sankce za porušení povinností při provozování živnosti:

Porušení povinností stanovených živnostenským zákonem podléhá sankci ve formě pokuty uvedené v § 61 až 63 živnostenského zákona. V případech stanovených § 58 živnostenského

zákona může být živnostenské oprávnění pozastaveno nebo zrušeno, příp. může být rozhodnuto o pozastavení provozování živnosti v provozovně.

Potřebujete se k věci dozvědět víc? Dále se můžete obrátit:

Přímo na jakýkoliv obecní živnostenský úřad – centrální registrační místo (CRM), příp. na jeho internetové stránky.

Související postupy a návody, jak je řešit a další dokumenty:

Viz průvodci živnostenským podnikáním (životní situace) na <http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/zivnost-podnikani/>.

Za správnost návodu odpovídá:

Problematika živnostenských oprávnění věcně náleží odboru živností sekce podnikání Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

tel: +420 224 85 2665

Návod je zpracován podle právního stavu ke dni:

15. 2. 2014

Návod byl naposledy aktualizován nebo byla ověřena jeho správnost ke dni:

28. 2. 2014

Platnost návodu:

Změny a konec platnosti tohoto návodu souvisí s přijatými právními předpisy v problematice živnostenského podnikání.

**Ohlášení živnosti nebo podání žádosti o koncesi pro fyzické osoby,
které nemají bydliště na území České republiky
(Zahraniční fyzická osoba – není občanem členských států EU, EHP a Švýcarska)**

Živností je ve smyslu § 2 živnostenského zákona soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem. Podnikatel musí splňovat všeobecné (§ 6 ŽZ) a podnikatel (případně jeho odpovědný zástupce) zvláštní podmínky provozování živnosti, tj. odbornou způsobilost (§ 7 ŽZ), u podnikatele (případně jeho odpovědného zástupce) nesmí trvat žádná z překážek provozování živnosti (§ 8 ŽZ) a musí být splněny další podmínky uvedené v živnostenském zákoně. U živnosti volné není zvláštní podmínka (tj. odborná způsobilost) provozování živnosti předepsána. U živnosti řemeslné kromě všeobecných podmínek provozování živnosti musí podnikatel (případně jeho odpovědný zástupce) splňovat pro provozování živnosti podmínku odborné způsobilosti a nesmí u něho trvat žádná z překážek provozování živnosti (§ 8 ŽZ). (Řemeslné živnosti jsou uvedeny v příloze č. 1 živnostenského zákona). U živnosti vázané kromě všeobecných podmínek provozování živnosti musí podnikatel (případně jeho odpovědný zástupce) splňovat pro provozování živnosti podmínku odborné způsobilosti, která je stanovena přílohou č. 2 živnostenského zákona nebo upravena zvláštními předpisy uvedenými v této příloze a nesmí u něho trvat žádná z překážek provozování živnosti (§ 8 ŽZ). (Vázané živnosti jsou uvedeny v příloze č. 2 živnostenského zákona). U živnosti koncesované kromě všeobecných podmínek provozování živnosti musí v tomto případě podnikatel (případně jeho odpovědný zástupce) splňovat zvláštní podmínky provozování živnosti, tj. odbornou způsobilost, která je pro koncesované živnosti stanovena přílohou č. 3 živnostenského zákona nebo upravena zvláštními právními předpisy uvedenými v této příloze a nesmí u něho trvat žádná z překážek provozování živnosti (§ 8 ŽZ). Státní povolení k provozování živnosti (koncese) se vyžaduje jen v případech vymezených živnostenským zákonem.

Kdo může ohlásit živnost nebo podat žádost o koncesi?

Fyzická osoba, která nemá bydliště na území České republiky ("zahraniční fyzická osoba"), může na území České republiky provozovat živnost za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako česká osoba, pokud ze živnostenského zákona nebo zvláštního zákona nevyplývá něco jiného. Zahraniční fyzická osoba, která hodlá na území České republiky provozovat živnost a která není občanem

členského státu Evropské unie nebo jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, musí mít k tomuto účelu povolen pobyt na území České republiky s výjimkou případu, jestliže hodlá na území České republiky provozovat živnost prostřednictvím organizační složky závodu. Fyzická osoba, která získala azyl nebo doplňkovou ochranu na území České republiky podle zvláštních předpisů, může provozovat živnost za stejných podmínek jako občan České republiky s bydlištěm na území České republiky.

Jaké jsou podmínky provozování živnosti?

Všeobecnými podmínkami provozování živnosti fyzickými osobami jsou:

- Plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti.
- Bezúhonnost.

Zvláštní podmínky provozování živnosti:

Prokázání odborné způsobilosti není podmínkou provozování volné živnosti. Provozování volné živnosti je podmíněno ohlášením. Provozování živnosti řemeslné, živnosti vázané nebo koncesované je dále podmíněno splněním zvláštních podmínek provozování živnosti, jimiž jsou odborná nebo jiná zvláštní způsobilost.

Odborná způsobilost pro řemeslné živnosti se prokazuje dokladem o

- řádném ukončení středního vzdělání s výučním listem v příslušném oboru vzdělání,
- řádném ukončení středního vzdělání s maturitní zkouškou v příslušném oboru vzdělání, nebo s předměty odborné přípravy v příslušném oboru,
- řádném ukončení vyššího odborného vzdělání v příslušném oboru vzdělání,
- řádném ukončení vysokoškolského vzdělání v příslušné oblasti studijních programů a studijních oborů,
- uznání odborné kvalifikace, vydaným uznávacím orgánem podle zákona o uznávání odborné kvalifikace,
- získání všech profesních kvalifikací tak, jak jsou pro odpovídající povolání stanoveny v Národní soustavě kvalifikací.

Rodinní příslušníci občanů členského státu Evropské unie nebo jiných smluvních států Dohody o Evropském hospodářském prostoru a Švýcarska, jejich rodinní příslušníci, osoby s postavením

dlouhodobě pobývajícího rezidenta a jejich rodinní příslušníci, kterým byl povolen dlouhodobý pobyt na území ČR, mohou prokázat odbornou způsobilost u živností uvedených v příloze č. 1 živnostenského zákona rovněž doklady podle § 21 odst. 2 živnostenského zákona, které osvědčují, že předmětnou činnost vykonávali v jiném členském státě Evropské unie.

Doklady prokazující odbornou způsobilost (uvedené výše) mohou být nahrazeny doklady o:

- řádném ukončení středního vzdělání s výučním listem v příbuzném oboru vzdělání a dokladem o vykonání jednorroční praxe v oboru,
- řádném ukončení středního vzdělání s maturitní zkouškou v příbuzném oboru vzdělání a dokladem o vykonání jednorroční praxe v oboru,
- řádném ukončení vyššího odborného vzdělání v příbuzném oboru vzdělání a dokladem o vykonání jednorroční praxe v oboru,
- řádném ukončení vysokoškolského vzdělání v příslušné příbuzné oblasti studijních programů a studijních oborů,
- řádném ukončení rekvalifikace pro příslušnou pracovní činnost, vydaným zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a dokladem o vykonání jednorroční praxe v oboru,
- vykonání šestileté praxe v oboru.

Odborná způsobilost pro vázané živnosti je stanovena přílohou č. 2 živnostenského zákona nebo je upravena zvláštními předpisy uvedenými v této příloze. Rodinní příslušníci občanů členských států Evropské unie a jiných smluvních států Dohody o Evropském hospodářském prostoru a Švýcarska, osoby s postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta a jejich rodinní příslušníci, kterým byl povolen dlouhodobý pobyt na území ČR, mohou prokázat odbornou způsobilost dokladem o uznání odborné kvalifikace vydaným uznávacím orgánem (Ministerstvem průmyslu a obchodu) podle zákona o uznávání odborné kvalifikace.

Odborná způsobilost pro koncesované živnosti je stanovena přílohou č. 3 živnostenského zákona nebo je upravena zvláštními právními předpisy uvedenými v této příloze. Rodinní příslušníci občanů členských států Evropské unie a jiných smluvních států Dohody o Evropském hospodářském prostoru a Švýcarska, osoby s postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta a jejich rodinní příslušníci, kterým byl povolen dlouhodobý pobyt na území ČR, mohou prokázat

odbornou způsobilost dokladem o uznání odborné kvalifikace vydaným uznávacím orgánem (Ministerstvem průmyslu a obchodu) podle zákona o uznávání odborné kvalifikace.

U podnikatele ani u jeho odpovědného zástupce (§ 11 odst. 3 ŽZ) nesmí trvat žádná z překážek provozování živnosti uvedených v ustanovení § 8 živnostenského zákona (např. soudem či jiným správním orgánem uložený trest nebo sankce zákazu činnosti týkající se provozování živnosti v oboru nebo v příbuzném oboru po dobu trvání tohoto trestu).

Jak ohlásit živnost nebo požádat o koncesi?

Ohlášení živnosti nebo žádost o koncesi je možno podat osobně u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu - centrálního registračního místa (CRM), zaslat tomuto úřadu poštou nebo elektronicky (se zaručeným elektronickým podpisem nebo do datové schránky tohoto úřadu). Dále je možno ohlášení (žádost) podat osobně prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (Czech POINTu).

Na kterém živnostenském úřadu se ohlášení živnosti nebo žádost o koncesi podá?

Ohlášení živnosti nebo žádost o koncesi se podává u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu na území ČR nebo příp. prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (Czech POINT).

Jaké doklady předkládá ohlašovatel, resp. žadatel živnostenskému úřadu při ohlášení živnosti nebo žádosti o koncesi?

- Ohlášení živnosti nebo žádost o koncesovanou živnost (vyplněné předem, případně vyplněné na místě).
- Výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný státem, jehož je fyzická osoba občanem (nejedná-li se o osobu s povoleným trvalým pobytem na území České republiky). Nevydává-li tento stát výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, předloží ohlašovatel/žadatel čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo jiným příslušným orgánem státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo jiným příslušným orgánem státu posledního pobytu. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce. Výpis z evidence Rejstříku trestů si živnostenský úřad sám obstará. Jedná-li se o rodinného příslušníka občana členského státu Evropské unie nebo jiných smluvních států Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, osobu s postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta nebo o jeho rodinného příslušníka, kterému byl na území ČR povolen dlouhodobý pobyt, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad

vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem státu, jehož je státním příslušníkem, nebo členského státu posledního pobytu, případně výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů členského státu posledního pobytu (je-li členským státem posledního pobytu Česká republika, živnostenský úřad si sám vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů). Pokud stát takový doklad nevydává, fyzická osoba předkládá čestné prohlášení o bezúhonnosti, učiněné před notářem nebo jiným příslušným orgánem členského státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo jiným příslušným orgánem členského státu posledního pobytu (ne starší 3 měsíců). Jedná-li se o osobu, která má na území České republiky povolen trvalý pobyt, živnostenský úřad si sám vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů. Uvedený doklad může být nahrazen dokladem o uznání odborné kvalifikace vydaným uznávacím orgánem (Ministerstvem průmyslu a obchodu) podle zákona o uznávání odborné kvalifikace, pokud prokazuje i splnění podmínky bezúhonnosti.

- Je-li ustanoven odpovědný zástupce, který je občanem členského státu Evropské unie nebo jiných smluvních států Dohody o Evropském hospodářském prostoru, Švýcarské konfederace, jejich rodinným příslušníkem, osobou s postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta nebo jeho rodinným příslušníkem, kterému byl povolen dlouhodobý pobyt na území ČR, předkládá výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu nebo členského státu posledního pobytu, případně výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů členského státu, jehož je občanem, nebo členského státu posledního pobytu. Nevydává-li tento stát tyto doklady, předloží odpovědný zástupce čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo jiným příslušným orgánem členského státu, jehož je občanem nebo před notářem nebo jiným příslušným orgánem členského státu posledního pobytu. Výše uvedený doklad může být nahrazen dokladem o uznání odborné kvalifikace vydaným uznávacím orgánem (Ministerstvem průmyslu a obchodu) podle zákona o uznávání odborné kvalifikace, pokud prokazuje i splnění podmínky bezúhonnosti. Je-li odpovědný zástupce občanem jiného než výše uvedených států, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný státem, jehož je fyzická osoba občanem (nejedná-li se o osobu s povoleným trvalým pobytem na území České republiky, která dokládá bezúhonnost výpisem z evidence Rejstříku trestů). Nevydává-li tento stát tyto doklady, předloží odpovědný zástupce čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo jiným příslušným orgánem členského státu, jehož je občanem nebo před notářem nebo jiným příslušným orgánem státu posledního pobytu. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce. Výpis z evidence Rejstříku trestů si obstará živnostenský úřad sám.

- Prohlášení odpovědného zástupce (je-li ustanoven), že souhlasí s ustanovením do funkce; podpis na prohlášení musí být úředně ověřen, neučiní-li odpovědný zástupce prohlášení osobně před živnostenským úřadem.
- Doklad prokazující odbornou způsobilost podnikatele, popř. jeho odpovědného zástupce. Netýká se živnosti volné.
- Doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor, do nichž fyzická osoba umístila sídlo (zřizuje-li organizační složku závodu, tyto doklady též k této organizační složce).
- Pokud zřizuje organizační složku závodu, též doklad prokazující, že má závod mimo území České republiky, a doklady o jeho provozování.
- Doklad o zaplacení správního poplatku.
- Doklad o povolení k pobytu na území České republiky podle § 5 odst. 5 živnostenského zákona.
- Všechny doklady, pokud nebyly vydány v českém jazyce, se předkládají včetně úředního překladu do češtiny (neplatí pro doklady ve slovenštině). Pravost podpisu a otisku razítka na originálech předkládaných dokladů musí být ověřena.

Jaké jsou potřebné formuláře a kde je získáte:

"Jednotný registrační formulář pro fyzické osoby" (JRF), prostřednictvím kterého lze učinit na obecním živnostenském úřadu podání i k dalším úřadům, a to správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně a úřadu práce. Podání na obecním živnostenském úřadu určené pro finanční úřad je nutno učinit na formuláři Ministerstva financí. Formuláře lze získat na jakémkoli obecním živnostenském úřadu - centrálním registračním místě (CRM), příp. je volně dostupný na internetových stránkách www.mpo.cz, obsahová sekce Podpora podnikání.

V ohlášení živnosti nebo v žádosti o koncesi fyzická osoba uvádí zejména tyto údaje:

- Jméno a příjmení, popřípadě obchodní firmu, je-li již zapsána do obchodního rejstříku.
- Státní občanství.
- Rodné číslo, bylo-li přiděleno.
- Datum narození.
- Bydliště mimo území České republiky, místo pobytu v České republice (pokud byl povolen), označení a umístění organizační složky závodu v České republice (název obce, její části, název ulice, číslo popisné nebo evidenční, popřípadě orientační číslo, poštovní směrovací číslo) a údaje týkající se vedoucího organizační složky závodu (jméno a příjmení, státní občanství, bydliště, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození).

- Provozuje-li se živnost prostřednictvím odpovědného zástupce, uvedou se údaje týkající se jeho osoby (jméno a příjmení, státní občanství, bydliště, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození, místo narození a rodné příjmení).
- Předmět podnikání. U živnosti volné předmět podnikání s uvedením oborů činností podle přílohy č. 4, které bude vykonávat. U živnosti řemeslné předmět podnikání uvedený v úplném nebo částečném rozsahu v souladu s přílohou č. 1. U živnosti vázané předmět podnikání uvedený v částečném nebo úplném rozsahu v souladu s přílohou č. 2. U živnosti koncesované předmět podnikání uvedený v úplném nebo v částečném rozsahu podle přílohy č. 3 živnostenského zákona.
- Sídlo (název obce, její části, název ulice, číslo popisné nebo evidenční, popřípadě orientační číslo, poštovní směrovací číslo).
- Identifikační číslo, bylo-li přiděleno.
- Provozovnu nebo provozovny, ve kterých bude provozování živnosti zahájeno bezprostředně po vzniku živnostenského oprávnění, s výjimkou mobilních provozoven a automatů.
- Dobu povoleného pobytu.

Titul nebo vědeckou hodnost osob shora uvedených, pokud je budou při provozování živnosti používat. V Jednotném registračním formuláři podnikatel může dále uvést údaje nezbytné pro podání vůči dalším výše uvedeným úřadům.

Jaké jsou správní a jiné poplatky a jak je máte uhradit:

- 1 000,- Kč za ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání.
- 500,- Kč za další ohlášení živnosti bez ohledu na to, zda je ohlašována jedna či současně více živností.
- 1 000,- Kč za přijetí žádosti o koncesi při vstupu do živnostenského podnikání.
- 500,- Kč za přijetí další žádosti o koncesi bez ohledu na to, zda žadatel v rámci jedné žádosti žádá o jednu či o více živností.

Poplatek se vybírá jen jednou, pokud bylo ohlášeno současně více živností nebo pokud je současně ohlášena živnost a podána žádost o koncesi. Poplatek je možno uhradit v hotovosti v místě sídla obecního živnostenského úřadu nebo poštovní poukázkou nebo bankovním převodem.

- 50,- Kč za přijetí podání kontaktním místem, je-li ohlášení nebo žádost o koncesi učiněno prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (výše správního poplatku za ohlášení živnosti nebo za přijetí žádosti o koncesi, příp. další žádosti o koncesi zůstává zachována).

Jaké jsou lhůty pro provedení zápisu do živnostenského rejstříku

Živnostenský úřad je povinen provést zápis do živnostenského rejstříku do 5 pracovních dnů ode dne doručení ohlášení a vydat podnikateli výpis, splní-li ohlašovatel podmínky stanovené zákonem. Zahraničním osobám, které prokázaly splnění všech podmínek s výjimkou podmínky povolení k pobytu, živnostenský úřad vydá výpis pro účely řízení o povolení k pobytu. Těmto osobám vzniká živnostenské oprávnění dnem doložení dokladu prokazujícího udělení dlouhodobého víza nebo povolení k dlouhodobému pobytu živnostenskému úřadu, u kterého byla živnost ohlášena, za předpokladu, doloží-li tato zahraniční osoba doklad o povolení k pobytu do 3 pracovních dnů ode dne ohlášení místa pobytu na území ČR (§ 93 zákona o pobytu cizinců) a současně ve lhůtě 6 měsíců ode dne doručení výpisu pro účely řízení o povolení pobytu. Živnostenský úřad do 5 pracovních dnů ode dne doložení dokladu vydá žadateli výpis.

Živnostenský úřad rozhodne o žádosti o koncesi do 30ti dnů ode dne doručení žádosti obecnímu živnostenskému úřadu, pokud jsou splněny všechny náležitosti. Živnostenský úřad do 5 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese provede zápis do živnostenského rejstříku a podnikateli vydá výpis. Zahraničním osobám, které prokázaly splnění všech podmínek s výjimkou podmínky povolení k pobytu, živnostenský úřad vydá výpis pro účely řízení o povolení k pobytu. Těmto osobám vzniká živnostenské oprávnění dnem doložení dokladu prokazujícího udělení dlouhodobého víza nebo povolení k dlouhodobému pobytu živnostenskému úřadu, u kterého byla podána žádost o koncesi, za předpokladu, doloží-li tato zahraniční osoba doklad o povolení k pobytu do 3 pracovních dnů ode dne ohlášení místa pobytu na území ČR (§ 93 zákona o pobytu cizinců) a současně ve lhůtě 6 měsíců ode dne doručení výpisu pro účely řízení o povolení pobytu. Živnostenský úřad do 5 pracovních dnů ode dne doložení dokladu vydá žadateli výpis.

Podle kterého právního předpisu se postupuje:

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Jaké jsou související předpisy:

Živnostenský zákon je těsně spjat s dalšími zákony a právními předpisy:

- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník;
- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (o obchodních korporacích);
- Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob;
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů;

- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád);
- Četné právní předpisy technického charakteru podle druhu provozované živnosti.

Postup živnostenského úřadu po ohlášení živnosti nebo podání žádosti o koncesi:

Nemá-li ohlášení všechny náležitosti, vyzve živnostenský úřad podnikatele ve lhůtě 5 pracovních dnů k odstranění závad. Ve výzvě stanoví přiměřenou lhůtu k jejich odstranění, nejméně však 15 dnů. Jsou-li k tomu závažné důvody, může živnostenský úřad na žádost podnikatele prodloužit lhůtu i opakovaně. Po dobu lhůty uvedené ve výzvě neběží lhůta pro provedení zápisu do živnostenského rejstříku a vydání výpisu. Odstraní-li podnikatel závady ve stanovené lhůtě nebo ve

lhůtě prodloužené, považuje se ohlášení od počátku za bezvadné. Neodstraní-li podnikatel závady ve stanovené nebo prodloužené lhůtě, živnostenský úřad zahájí řízení a rozhodne o tom, že živnostenské oprávnění ohlášením nevzniklo. Pokud ohlašovatel před vydáním rozhodnutí závady odstraní a živnostenský úřad zjistí, že jsou splněny podmínky pro vznik živnostenského oprávnění, živnostenský úřad řízení ukončí zápisem do živnostenského rejstříku a vydá výpis. Nedoloží-li zahraniční osoba, které byl vydán výpis pro účely řízení o povolení k pobytu, doklad o povolení k pobytu ve lhůtě 3 pracovních dnů ode dne ohlášení místa pobytu na území ČR, živnostenský úřad rozhodne o tom, že ohlašovatel nesplnil podmínky pro vznik živnostenského oprávnění. Stejně živnostenský úřad rozhodne i v případě, že uvedená osoba nedoložila doklad o povolení k pobytu ve lhůtě 6 měsíců ode dne doručení výpisu. Živnostenský úřad do živnostenského rejstříku запиše skutečnost, že ohlašovatel nesplnil podmínky pro vznik živnostenského oprávnění.

Zjistí-li živnostenský úřad, že nejsou splněny náležitosti žádosti o koncesi, vyzve žadatele k odstranění závad. Ve výzvě stanoví přiměřenou lhůtu k jejich odstranění a současně může řízení přerušit. Jsou-li k tomu závažné důvody, může živnostenský úřad na základě žádosti žadatele lhůtu i opakovaně prodloužit. Odstraní-li žadatel závady ve stanovené nebo prodloužené lhůtě, živnostenský úřad zahájí projednání žádosti. Neodstraní-li žadatel závady, živnostenský úřad řízení zastaví. Nesplňuje-li žadatel všeobecné a zvláštní podmínky pro provozování živnosti nebo pokud trvá překážka provozování živnosti nebo nesouhlasí-li s udělením koncese příslušný orgán státní správy, živnostenský úřad žádost o koncesi zamítne. Nedoloží-li zahraniční osoba, které byl vydán výpis pro účely řízení o povolení k pobytu, doklad o povolení k pobytu ve lhůtě 3 pracovních dnů ode dne ohlášení místa pobytu na území ČR, má se za to, že nesplnila podmínky pro vznik živnostenského oprávnění. Živnostenský úřad tuto skutečnost poznamená do spisu a запиše do živnostenského rejstříku. Stejně tomu tak bude i v případě, že uvedená osoba nedoložila doklad o povolení k pobytu ve lhůtě 6 měsíců ode dne doručení výpisu vydaného pro účely řízení o povolení k pobytu.

Opravné prostředky:

Proti rozhodnutí obecního živnostenského úřadu o tom, že živnostenské oprávnění ohlášením nevzniklo, nebo o tom, že ohlašovatel nesplnil podmínky pro vznik živnostenského oprávnění, lze podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení ohlašovateli. Odvolání se podává u obecního živnostenského úřadu, který napadené rozhodnutí vydal.

Proti rozhodnutí obecního živnostenského úřadu o zamítnutí žádosti o koncesi nebo proti rozhodnutí o zastavení řízení lze podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení žadateli. Odvolání se podává u obecního živnostenského úřadu, který napadené rozhodnutí vydal.

Sankce za porušení povinností při provozování živnosti:

Porušení povinností stanovených živnostenským zákonem podléhá sankci ve formě pokuty uvedené v § 61 až 63 živnostenského zákona. V případech stanovených § 58 živnostenského zákona může být živnostenské oprávnění pozastaveno nebo zrušeno, příp. může být rozhodnuto o pozastavení provozování živnosti v provozovně.

Potřebujete se k věci dozvědět víc? Dále se můžete obrátit:

Přímo na jakýkoliv obecní živnostenský úřad – centrální registrační místo (CRM), příp. na jeho internetové stránky.

Související postupy a návody, jak je řešit a další dokumenty:

Viz průvodci živnostenským podnikáním (životní situace) na <http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/zivnost-podnikani/>.

Za správnost návodu odpovídá:

Problematika živnostenských oprávnění věcně náleží odboru živností sekce podnikání Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

tel: +420 224 85 2665

Návod je zpracován podle právního stavu ke dni:

15. 2. 2014

Návod byl naposledy aktualizován nebo byla ověřena jeho správnost ke dni:

28. 2. 2014

Platnost návodu:

Změny a konec platnosti tohoto návodu souvisí s přijatými právními předpisy v problematice živnostenského podnikání.

Struktura a působnost živnostenských úřadů

Soustava živnostenských úřadů

Veřejná správa na úseku živnostenského podnikání je vykonávána v rámci soustavy živnostenských úřadů, kterými podle ustanovení § 1 zákona č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 284/2004 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb. a zákona č. 223/2009 Sb.) jsou:

- obecní živnostenské úřady
- krajské živnostenské úřady
- Živnostenský úřad České republiky.

Obecními živnostenskými úřady jsou odbory obecních úřadů obcí s rozšířenou působností¹⁾, a na území hlavního města Prahy živnostenské odbory úřadů městských částí určených Statutem hlavního města Prahy²⁾.

Krajskými živnostenskými úřady jsou odbory krajských úřadů³⁾ a na území hlavního města Prahy živnostenský odbor Magistrátu hlavního města Prahy⁴⁾.

Působnost Živnostenského úřadu České republiky vykonává Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky. Ministerstvo průmyslu a obchodu je ústředním správním úřadem pro oblast živnostenského podnikání.

Působnost živnostenských úřadů

Živnostenský úřad má zákonem vymezený soubor působnosti a pravomocí.

Podle ust. § 2 zákona o živnostenských úřadech obecní živnostenský úřad vykonává činnosti v rozsahu stanoveném zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), plní další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy a dále jako centrální registrační místo:

- a) přijímá přihlášky k registraci nebo oznámení na základě zvláštního právního předpisu od osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění (§ 125 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád).
- b) přijímá oznámení a hlášení v oblasti sociálního zabezpečení od fyzických osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění, a to v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy (§ 10a zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů),
- c) přijímá oznámení osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění o vzniku volných pracovních míst nebo jejich obsazení (§ 35 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů),

¹⁾ § 66 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností.

²⁾ § 17 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ § 68 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ § 81 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb.

- d) přijímá oznámení a hlášení fyzických osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění vůči zdravotním pojišťovnám v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem (§ 10a zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů).

Obecní živnostenský úřad dále předává ve lhůtách stanovených zvláštním právním předpisem (§ 45a odst. 6 živnostenského zákona) podání, která obdrží, příslušným správním úřadům (§ 45a odst. 4 živnostenského zákona), které dále postupují podle příslušných zvláštních právních předpisů. Dále obecní živnostenský úřad je provozovatelem (§ 2 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů) živnostenského rejstříku. Obecní živnostenský úřad stanovený prováděcím předpisem plní funkci jednotného kontaktního místa (zákon č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb). Seznam jednotných kontaktních míst je uveřejněn ve vyhlášce č. 248/2009 Sb.

Při výkonu své působnosti jsou obecní živnostenské úřady vázány obecně závaznými právními předpisy, usneseními vlády a předepsaným způsobem publikovanými směrnici Ministerstva průmyslu a obchodu, jakož i opatřeními učiněnými krajským úřadem při kontrole výkonu veřejné správy obcí.

Územní obvody obecních živnostenských úřadů stanoví vyhláška Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů.

Podle ustanovení § 3 zákona o živnostenských úřadech krajský živnostenský úřad vykonává řídicí, koordinační, kontrolní a metodickou činnost, a to včetně výkonu funkce centrálních registračních míst a jednotných kontaktních míst, vůči obecním živnostenským úřadům ve svém správním obvodu; obecním živnostenským úřadům ve svém správním obvodu může nařídit provedení živnostenské kontroly, rozhoduje o odvolání proti rozhodnutím obecních živnostenských úřadů ve svém správním obvodu, spolupracuje na úseku živnostenského podnikání s příslušnými správními úřady, v jejichž působnosti jsou odvětví, ve kterých se provozuje živnostenské podnikání, s hospodářskými komorami, podnikatelskými svazy a sdruženími, je oprávněn vyžadovat od ústředních správních úřadů potřebná stanoviska a vyjádření, je provozovatelem (§ 2 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů) živnostenského rejstříku a plní další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy.

Při výkonu své působnosti jsou krajské živnostenské úřady vázány obecně závaznými právními předpisy, usneseními vlády a předepsaným způsobem publikovanými směrnici Ministerstva průmyslu a obchodu. Činnost krajských živnostenských úřadů podléhá kontrole Ministerstva průmyslu a obchodu.

Ministerstvo průmyslu a obchodu vykonává do doby zřízení Živnostenského úřadu České republiky jeho působnost (§ 7 zákona o živnostenských úřadech) a v rámci uvedené působnosti podle § 5 zákona o živnostenských úřadech zpracovává koncepce v oblasti živnostenského podnikání, vykonává řídicí, koordinační, kontrolní a metodickou činnost vůči krajským živnostenským úřadům; může nařídit živnostenským úřadům provedení živnostenské kontroly, v zákonem stanovených případech rozhoduje jako správní orgán první instance, rozhoduje o odvolání proti rozhodnutím krajských živnostenských úřadů, spolupracuje na úseku živnostenského podnikání s příslušnými správními úřady, v jejichž působnosti jsou odvětví, ve kterých se provozuje živnostenské podnikání, s hospodářskými komorami, podnikatelskými

svazy a sdruženími, je oprávněn vyžadovat od ústředních správních úřadů potřebná stanoviska a vyjádření, je správcem (§ 2 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů) živnostenského rejstříku a plní další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy.

Proti pravomocnému rozhodnutí krajského živnostenského úřadu, resp. Ministerstva průmyslu a obchodu, lze podat správní žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.

Místní příslušnost živnostenského úřadu k ohlášení živnosti (§ 45 odst. 1 živnostenského zákona) nebo k podání žádosti o koncesi (§ 50 odst. 1 živnostenského zákona):

Fyzická osoba, která hodlá provozovat ohlašovací nebo koncesovanou živnost, může živnost ohlásit nebo o koncesi požádat u kteréhokoli živnostenského úřadu. Totéž platí v souvislosti s oznamováním změn a doplnění týkajících se údajů a dokladů, které jsou stanoveny pro ohlášení živnosti a jako náležitosti žádosti o koncesi (a pro předložení uvedených dokladů) – srov. § 71 odst. 1 živnostenského zákona.

V řízení o správních deliktech právnických a podnikajících fyzických osob podle živnostenského zákona a v řízení o zrušení živnostenského oprávnění nebo sankčního pozastavení provozování živnosti se místní příslušnost živnostenského úřadu určuje podle správního řádu - srov. § 71 odst. 2 živnostenského zákona. Konkrétně to znamená, že místní příslušnost živnostenského úřadu např. při postihu neoprávněného podnikání se řídí místem spáchání deliktu, tj. místem prováděné činnosti související s vlastní realizací neoprávněně prováděné činnosti (§ 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „správní řád“).

U správních deliktů vztahujících se k administrativním úkonům (např. neoznámení změny bydliště, neoznámení sídla, neoznámení zahájení a ukončení činnosti v provozovně, apod.) se místní příslušnost živnostenského úřadu řídí sídlem, jde-li o účastníka řízení, který je fyzickou osobou nebo právnickou osobou a u zahraniční právnické osoby je místní příslušnost správního orgánu určena sídlem její organizační složky zřízené v České republice.

Jedná-li se o zrušení živnostenského oprávnění na žádost podnikatele, lze požádat kterýkoliv živnostenský úřad.

V řízení o přestupcích se místní příslušnost živnostenského úřadu určuje podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, tj. místem, kde byl přestupek spáchán (§ 55 cit. zákona).

Přehled činností vykonávaných v I. stupni obecními živnostenskými úřady

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

1.	§ 6 odst. 3	vyžádání výpisu z evidence Rejstříku trestů
2.	§ 6 odst. 4	oprávnění vyžádat si pro účely posouzení bezúhonnosti od soudu opis pravomocného rozhodnutí; pokud rozhodnutí neobsahuje skutečnosti rozhodné pro posouzení bezúhonnosti, je živnostenský úřad oprávněn nahlížet do těch částí trestního spisu, které tyto skutečnosti obsahují
3.	§ 8 odst. 2	možnost prominout překážku uvedenou v § 8 odst. 2 větě první nebo druhé
4.	§ 8 odst. 5	oprávnění vyžádat si za účelem prokázání neexistence překážky provozování živnosti u právnické osoby výpisu z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu.
5.	§ 10 odst. 4	potvrzení splnění podmínek pro provozování živnosti vydáním výpisu
6.	§ 10 odst. 5	rozhodnutí živnostenského úřadu o tom, že ohlašovatel podmínky pro vznik živnostenského oprávnění nesplnil; v případě koncese tuto skutečnost poznamená do spisu a zapíše do živnostenského rejstříku.
7.	§ 10 odst. 6	přidělení identifikačního čísla osoby poskytnutého správcem základního registru osob, vzniká-li živnostenské oprávnění fyzické osobě, které dosud nebylo přiděleno identifikační číslo osoby
8.	§ 11 odst. 5	přijímání oznámení podnikatele o ustanovení odpovědného zástupce pro živnost ohlašovací i ukončení výkonu jeho funkce
9.	§ 11 odst. 7	schvalování ustanovení odpovědného zástupce pro živnost koncesovanou, příjem oznámení o ukončení výkonu funkce odpovědného zástupce
10.	§ 11 odst. 10	živnostenský úřad zapíše do živnostenského rejstříku ukončení výkonu funkce odpovědného zástupce a uvede, že živnost je dočasně provozována bez odpovědného zástupce v případě, že tak stanoví jiný právní předpis, a za podmínek jím stanovených
11.	§ 13 odst. 2	přijímání oznámení správce pozůstalosti povolaného zemřelým podnikatelem, vykonavatele závěti, náleží-li mu správa pozůstalosti, dědiců, pozůstalého manžela nebo partnera, o zamýšleném pokračování v provozování živnosti na základě oprávnění zemřelého podnikatele; přijímání oznámení o ustanovení odpovědného zástupce
12.	§ 13 odst. 3	přijímání oznámení správce pozůstalosti, vykonavatele závěti, dědiců, pozůstalého manžela nebo partnera o nepokračování v provozování živnosti na základě živnostenského oprávnění zemřelého podnikatele
13.	§ 13 odst. 4	přijímání oznámení správce pozůstalosti, svěřenského, insolvenčního nebo likvidačního správce o pokračování v provozování živnosti po úmrtí podnikatele; přijímání oznámení o ustanovení odpovědného zástupce

14.	§ 13 odst. 5	přijímání oznámení dědiců, pozůstalého manžela nebo partnera po skončení řízení o dědictví, že nabyly majetkového práva vztahujícího se k provozování živnosti
15.	§ 13 odst. 7	vyžádání od soudu a přijímání údaje o pravomocném skončení řízení o dědictví po zemřelém podnikateli pro účely zápisu do živnostenského rejstříku
16.	§ 14	přijímání oznámení o pokračování v živnosti nástupnické obchodní společnosti nebo družstva, které dosud nemají příslušné živnostenské oprávnění, popřípadě přejímajícího společníka, který je fyzickou osobou a nemá dosud příslušné živnostenské oprávnění, a současného přijetí ohlášení ohlašovací živnosti nebo přijetí žádosti o koncesi
17.	§ 17 odst. 3	vyžádání na podnikateli prokázání právního důvodu pro užívání provozovny; u mobilní provozovny vyžádání prokázání oprávněnosti umístění provozovny; přijímání oznámení podnikatele o zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně.
18.	§ 17 odst. 6	přidělení identifikačního čísla provozovny poskytnuté správcem základního registru osob provozovně, nebylo-li již přiděleno, provedení zápisu provozovny do živnostenského rejstříku a informování podnikatele o provedeném zápisu provozovny
19.	§ 27 odst. 3	stanovení nebo změna podmínek provozování živnosti
20.	§ 28 odst. 1 a 3	posuzování rozsahu živnostenského oprávnění; rozhodování o rozsahu živnostenského oprávnění v pochybnostech
21.	§ 31 odst. 2	vyžádání na podnikateli prokázání právního důvodu k sídlu (liší-li se od bydliště) a zahraniční osoba organizační složce závodu; podnikatel nemusí prokazovat pro užívání prostor, v nichž má v České republice umístěno sídlo, má-li sídlo totožné se svým bydlištěm (§ 5 odst. 2), s výjimkou případů, že bydliště je na adrese sídla ohlašovny, zvláštní matriky nebo na adrese sídla správního orgánu, který úředně zrušil údaj o místu hlášeného pobytu na území České republiky
22.	§ 31 odst. 3	vyžádání dokladů prokazujících způsob nabytí prodáváného zboží nebo materiálu používaného k poskytování služeb
23.	§ 31 odst. 8	zkoumání splnění podmínky znalosti českého nebo slovenského jazyka u osoby v provozovně určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům
24.	§ 31 odst. 10	vyžádání na podnikateli a fyzické osobě provozující činnost, která je předmětem živnosti, osobách jednajících jejich jménem a odpovědném zástupci prokázání totožnosti
25.	§ 31 odst. 11	přijímání oznámení o přerušení provozování živnosti
26.	§ 31 odst. 13	zapsání přerušení provozování živnosti a pokračování v provozování živnosti před uplynutím doby, na kterou bylo provozování živnosti přerušeno, do živnostenského rejstříku a informování podnikatele o zápisu
27.	§ 31 odst. 15	vyžádání sdělení, zda podnikatel živnost provozuje a doložení dokladů

		prokazujících provozování živnosti
28.	§ 31 odst. 16	přijímání oznámení, na jaké adrese lze vypořádat případné závazky podnikatele, který ukončil činnost v provozovně
29.	§ 45 odst. 1	přijímání ohlášení fyzické nebo právnické osoby, která hodlá provozovat ohlašovací živnost
30.	§ 45a odst. 1	přijímání od fyzické osoby společně s ohlášením živnosti nebo žádostí o koncesi na příslušném živnostenském úřadu též a) přihlášky k daňové registraci nebo příslušné oznámení, b) oznámení zahájení samostatné výdělečné činnosti, c) podání přihlášky k důchodovému pojištění, d) podání přihlášky k nemocenskému pojištění, e) oznámení vzniku volného pracovního místa nebo jeho obsazení, f) oznámení podle zákona o veřejném zdravotním pojištění
31.	§ 45a odst. 2	přijímání od právnické osoby společně s ohlášením živnosti nebo žádostí o koncesi na příslušném živnostenském úřadu též a) přihlášky k daňové registraci nebo příslušné oznámení, b) oznámení vzniku volného pracovního místa nebo jeho obsazení
32.	§ 45a odst. 4	předání příslušnému správci daně vykonávajícímu správu daní z příjmů údaje získaného podle § 45a odst. 1) písm. a) a podle § 45a odst. 2 písm. a), příslušnému orgánu sociálního zabezpečení údaje získaného podle § 45a odstavce 1 písm. b) až d), Úřadu práce České republiky – příslušné krajské pobočce a na území hlavního města Prahy pobočce pro hlavní město Prahu údaje podle § 45a odstavce 1 písm. e) a podle § 45a odstavce 2 písm. b) a příslušné zdravotní pojišťovně údaje získaného podle § 45 odstavce 1 písm. f)
33.	§ 45a odst. 5	přijímání ve lhůtě stanovené zvláštními právními předpisy oznámení o změně údajů uvedených v přihláškách nebo oznámeních podle odstavců 1 a 2 a obsažených na tiskopise podle odstavce 3
34.	§ 45a odst. 6	předání údajů včetně oznámení jejich změn příslušným orgánům
35.	§ 47 odst. 1	provedení zápisu do živnostenského rejstříku a vydání výpisu
36.	§ 47 odst. 4	vyzvání podnikatele k odstranění závad ohlášení
37.	§ 47 odst. 5	rozhodování o tom, že živnostenské oprávnění ohlášením nevzniklo, neodstránil podnikatel závady ohlášení ve stanovené lhůtě; rozhodování o tom, že ohlašovatel nesplnil podmínky pro vznik živnostenského oprávnění; pokud je před vydáním rozhodnutí zjištěno, že jsou splněny podmínky pro vznik oprávnění, řízení se ukončí zápisem do živnostenského rejstříku a vydá se výpis
38.	§ 47 odst. 6	rozhodování o tom, že živnostenské oprávnění ohlášením nevzniklo, nesplňuje-li ohlašovatel podmínky stanovené živnostenským zákonem; rozhodování o tom, že ohlašovatel nesplnil podmínky pro vznik živnostenského oprávnění
39.	§ 47 odst. 7	vydání zahraniční fyzické osobě, která je povinna doložit též doklad o povolení

		k pobytu, výpisu s údaji podle § 47 odst. 2 s výjimkou údaje podle písm. e) – pro účely povolení k pobytu; nesplňuje-li zahraniční fyzická osoba všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti, rozhodne živnostenský úřad o tom, že ohlašovatel nesplnil podmínky pro vznik živnostenského oprávnění
40.	§ 47 odst. 8	vydání zahraniční fyzické osobě uvedené v § 47 odst. 7 výpisu; nedoloží-li tato osoba doklad o povolení k pobytu ve stanovené lhůtě, živnostenský úřad rozhodne o tom, že ohlašovatel nesplnil podmínky pro vznik živnostenského oprávnění; stejně živnostenský úřad rozhodne i v případě, že uvedená osoba nedoložila doklad o povolení k pobytu ve lhůtě 6 měsíců ode dne doručení výpisu podle odstavce 7; živnostenský úřad do živnostenského rejstříku запиše skutečnost, že ohlašovatel nesplnil podmínky pro vznik živnostenského oprávnění.
41.	§ 47 odst. 9	požádání nadřízeného orgánu o prodloužení lhůty k provedení zápisu do živnostenského rejstříku a vydání výpisu; informování ohlašovatele o prodloužení lhůty a důvodech prodloužení
42.	§ 47 odst. 10	pokud byl zápis do živnostenského rejstříku proveden v rozporu se zákonem - řízení o zrušení živnostenského oprávnění; provedení nového zápisu a vydání nového výpisu nebo rozhodování o zrušení živnostenského oprávnění
43.	§ 47 odst. 11	provedení opraveného zápisu v živnostenském rejstříku a vydání výpisu
44.	§ 48 odst. 1	zasílání výpisu resp. změn v živnostenském rejstříku, dalších rozhodnutí a opatření příslušnému správci daně z příjmu, Českému statistickému úřadu, příslušné správě sociálního zabezpečení, příslušné zdravotní pojišťovně, je-li mu známa a orgánu nebo organizaci, která podle zvláštního zákona vede registr všech pojištěnců všeobecného zdravotního pojištění, a rejstříkovému soudu u osob, které se zapisují do obchodního rejstříku
45.	§ 48 odst. 2	neprodlené oznámení Ministerstvu vnitra vydání výpisu zahraniční fyzické osobě podle § 47 odst. 7, vznik živnostenského oprávnění, pozastavení a zrušení živnostenského oprávnění, rozhodnutí o tom, že živnostenské oprávnění nevzniklo, přerušení provozování živnosti, skutečnost, že ohlašovatel nebo žadatel o koncesi nesplnil podmínky pro vznik živnostenského oprávnění, rozhodnutí o zastavení řízení o udělení koncese a rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení koncese
46.	§ 49 odst. 1	zapsání bez zbytečného odkladu do živnostenského rejstříku změny a doplnění údajů získaných ze základních registrů, informačního systému evidence obyvatel, informačního systému cizinců nebo z obchodního rejstříku
47.	§ 49 odst. 2	provedení zápisu do živnostenského rejstříku a podle okolností případu vydání výpisu nebo informování podnikatele o provedeném zápisu; není-li oznámená změna nebo doplnění doložena doklady dle odst. 1, výzva k předložení dokladů, stanovení lhůty, do předložení dokladů neprovedení zápisu do živnostenského rejstříku; týká-li se změna rozsahu předmětu podnikání a není-li doložena doklady, rozhodování o tom, že živnostenské oprávnění v rozsahu oznámené

		změny ohlášením nevzniklo; nesplní-li podnikatel oznamovací povinnost podle odstavce 1 a živnostenský úřad změnu údajů prokazatelně zjistí, zapíše ji bez zbytečného odkladu do živnostenského rejstříku
48.	§ 49 odst. 3	provedení zápisu změny odpovědného zástupce do živnostenského rejstříku a informování podnikatele o provedeném zápisu; zahájení řízení o pozastavení provozování živnosti podle § 58 odst. 3, nesplňuje-li podnikatelem ustanovený odpovědný zástupce podmínky provozování živnosti nebo nemá-li podnikatel ustanoveného odpovědného zástupce
49.	§ 49 odst. 5	při zjištění, že zápis změny nebo doplnění do živnostenského rejstříku byl proveden v rozporu se zákonem, postupuje podle § 47 odst. 10 obdobně
50.	§ 49 odst. 6	při nápravě chyb v psaní a jiných zřejmých nesprávností v zápisu změny nebo doplnění v živnostenském rejstříku nebo ve výpisu z něj postupuje podle ustanovení § 47 odst. 11 obdobně
51.	§ 50 odst. 1	přijímání žádosti o vydání koncese
52.	§ 52 odst. 1	předložení žádosti o koncesi, spolu se všemi doklady předloženými žadatelem o koncesi, které jsou nezbytné k zaujetí stanoviska, orgánu státní správy ke stanovisku
53.	§ 52 odst. 2	postup přiměřeně podle § 47 odst. 7 a 8 u zahraniční fyzické osoby, která je povinna doložit též doklad o povolení k pobytu
54.	§ 53 odst. 1	zjišťování, zda jsou splněny všeobecné a zvláštní podmínky pro provozování živnosti a zda netrvá překážka provozování živnosti
55.	§ 53 odst. 2	zamítnutí žádosti o koncesi
56.	§ 53 odst. 3	rozhodování o ustanovení odpovědného zástupce v rozhodnutí o udělení koncese
57.	§ 53 odst. 4	udělení koncese na dobu povoleného pobytu osobě uvedené v § 5 odst. 5
58.	§ 53 odst. 5	stanovení podmínek provozování živnosti v rozhodnutí o udělení koncese
59.	§ 54 odst. 1	provedení zápisu do živnostenského rejstříku a vydání výpisu
60.	§ 54 odst. 3	pokud zahraniční fyzická osoba, která je podle § 5 odst. 5 povinna doložit doklad o povolení k pobytu ve lhůtě podle § 47 odst. 8, tento doklad nedoloží, má se za to, že nesplnila podmínky pro vznik živnostenského oprávnění; živnostenský úřad tuto skutečnost poznamená do spisu a zapíše do živnostenského rejstříku
61.	§ 54 odst. 4	zjistí-li živnostenský úřad, že zápis do živnostenského rejstříku nebyl proveden v souladu s rozhodnutím o udělení koncese, nebo že údaje, které se zapisují do živnostenského rejstříku a nejsou obsahem rozhodnutí o udělení koncese, neodpovídají skutečnosti, provede opravu zápisu v živnostenském rejstříku a podle okolností vydá výpis nebo informuje podnikatele o opravě zápisu
62.	§ 55 odst. 1	informační povinnosti obdobně podle § 48
63.	§ 55 odst. 2	zasílání stejnopisu pravomocného rozhodnutí o udělení koncese, o její změně

		nebo o jejím zrušení, údaje o přerušení nebo pozastavení provozování živnosti, výpis popř. jiným dohodnutým způsobem sdělí údaje o koncesované živnosti a o podnikateli též orgánu, který je příslušný k vydání stanoviska podle § 52 odst. 1
64.	§ 56 odst. 1	změny a doplnění údajů získaných ze základních registrů, informačního systému evidence obyvatel, informačního systému cizinců nebo z obchodního rejstříku zapíše živnostenský úřad bez zbytečného odkladu do živnostenského rejstříku
65.	§ 56 odst. 2	změna rozhodnutí o udělení koncese, provedení zápisu změn do živnostenského rejstříku, vydání výpisu nebo informování podnikatele o provedeném zápisu nebo rozhodování o pozastavení provozování živnosti nebo o zrušení živnostenského oprávnění; nesplní-li podnikatel oznamovací povinnost podle odstavce 1, a živnostenský úřad změnu údajů prokazatelně zjistí, zapíše ji bez zbytečného odkladu do živnostenského rejstříku
66.	§ 56 odst. 3	rozhodování o změně rozsahu předmětu podnikání a podmínek provozování živnosti změnou rozhodnutí o udělení koncese, provedení zápisu do živnostenského rejstříku a vydání výpisu
67.	§ 56 odst. 4	zahajování řízení z vlastního nebo jiného podnětu u řízení o změně podmínek uložených v rozhodnutí o udělení koncese podle § 27 odst. 3
68.	§ 57 odst. 2	výzva zahraniční fyzické osoby k doložení nového povolení k pobytu a stanovení k tomu přiměřené lhůty
69.	§ 57 odst. 3	oznamování zániku živnostenského oprávnění (§57 odst. 2) orgánům uvedeným v § 48 a § 55 odst. 2
70.	§ 58 odst. 1 písm. a)	zrušení živnostenského oprávnění, jestliže podnikatel již nesplňuje podmínky podle § 6 odst. 1 písm. a) nebo b)
71.	§ 58 odst. 1 písm. b)	zrušení živnostenského oprávnění, jestliže nastanou překážky podle § 8, nejedná-li se o překážku podle § 8 odst. 5 u živnosti volné
72.	§ 58 odst. 1 písm. c)	zrušení živnostenského oprávnění, jestliže podnikatel o to požádá
73.	§ 58 odst. 1 písm. d)	zrušení živnostenského oprávnění, jestliže podnikatel neprokáže právní důvod užívání prostor podle § 31 odst. 2
74.	§ 58 odst. 2	zrušení živnostenského oprávnění nebo pozastavování provozování živnosti na návrh orgánu státní správy, vydávajícího stanovisko podle § 52 odst. 1; obdobný postup u zahraniční fyzické osoby, pokud nesplňuje podmínku povoleného pobytu na území České republiky podle § 5 odst. 5
75.	§ 58 odst. 3	možnost zrušit živnostenské oprávnění nebo pozastavit provozování živnosti v odpovídajícím rozsahu, jestliže podnikatel závažným způsobem porušil nebo porušuje podmínky stanovené rozhodnutím o udělení koncese, tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy; možnost zrušit živnostenské oprávnění na návrh příslušné správy sociálního zabezpečení, nebo jestliže podnikatel neprovozuje živnost po dobu delší než 4 roky, to neplatí, pokud podnikatel

		oznámil přerušení živnosti podle § 31 odst. 11
76.	§ 58 odst. 4	živnostenský úřad pozastaví provozování živnosti v provozovně, jsou-li při provozování živnosti v dané provozovně závažným způsobem porušeny nebo jsou-li porušovány povinnosti stanovené tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy.
77.	§ 58 odst. 6	stanovení doby: v rozhodnutí o pozastavení provozování živnosti podle odstavců 2 až 4 stanoví dobu, po kterou nelze živnost provozovat
78.	§ 59	uložení zákazu protiprávního jednání podnikateli provozujícímu cestovní agenturu nebo cestovní kancelář, které porušuje nebo může porušit společný zájem spotřebitelů. Porušení tohoto zákazu je důvodem pro zrušení nebo pozastavení živnostenského oprávnění.
79.	§ 60 odst. 1	provozování živnostenského rejstříku
80.	§ 60 odst. 2	zápis uvedených údajů do živnostenského rejstříku, včetně jejich změn
81.	§ 60 odst. 3	sdělování o uložených pokutách a sankčních opatření a rodných číslech živnostenským úřadem pouze podnikateli a v případech stanovených zvláštními právními předpisy
82.	§ 60 odst. 4	vydání výpisu podle § 47 odst. 2 nebo 3, úplného výpisu, částečného výpisu nebo potvrzení o určitém zápisu ze živnostenského rejstříku, popřípadě potvrzení o tom, že v rejstříku určitý zápis není, a to v listinné nebo elektronické podobě
83.	§ 60 odst. 5	poskytnutí údajů z rejstříku orgánům uvedeným v § 48 v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup nebo prostřednictvím adresy centrálního registru; při předávání údajů podle § 45a odst. 4 se postupuje obdobně
84.	§ 60a	provedení živnostenské kontroly (i dodržování povinností při značení lihu a nakládání s lihem podle zákona upravujícího povinné značení lihu, pokud porušení těchto povinností zjistí při výkonu své jiné působnosti, dodržování povinností při značení tabákových výrobků podle zákona upravujícího spotřební daně a dodržování zákazu prodeje lihovin a tabákových výrobků podle zákona upravujícího spotřební daně)
85.	§ 60b	při kontrole zaměstnanci živnostenských úřadů se prokazují průkazem osoby vykonávající kontrolu nebo písemným pověřením k jednotlivé kontrole
86.	§ 60d odst. 1	možnost rozhodnutím uložit odstranění nedostatků zjištěných při provozování živnosti
87.	§ 61 odst. 4	možnost uložit pokutu fyzické osobě za přestupek uvedený v § 61 odst. 1, 2 a 3 v řízení o přestupcích
88.	§ 61 odst. 5	možnost uložit pokutu fyzické osobě za přestupek uvedený v § 61 odst. 1 v blokovém řízení
89.	§ 62 odst. 4	uložení pokuty právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě za správní delikt

		uvedený v § 62 odst. 1 až 3
90.	§ 62 odst. 5	možnost uložit pokutu právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě za správní delikt uvedený v § 62 odst. 1 až 3 v blokovém řízení
91.	§ 63 odst. 2	uložení pokuty právnické osobě za správní delikt uvedený v § 63 odst. 1 (provozování živnosti bez živnostenského oprávnění) ve správním řízení
92.	§ 64 odst. 6	vybírání a vymáhání pokuty
93.	§ 68 odst. 1	přijímání od orgánů, provádějících kontrolu podle zvláštních předpisů, opisu rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o závažném porušení zvláštních předpisů podnikatelem, a oznámení případů neoprávněného podnikání zjištěného při výkonu jejich činnosti
94.	§ 68 odst. 2	informování jednotlivých specializovaných orgánů o porušování příslušných zvláštních předpisů osobami provozujícími činnost, která je předmětem živnosti
95.	§ 69a odst. 6	kontrola splnění povinnosti písemně oznámit poskytování služby uznávacímu orgánu; kontrola též plnění povinnosti osoby poskytující služby zajistit výkon činností, které jsou obsahem živností uvedených v příloze č. 5 zákona pouze fyzickými osobami splňujícími požadavky odborné způsobilosti
96.	§ 78	přidělení do 30. června 2012 provozovně zřízené před 1. červencem 2010 identifikačního čísla provozovny poskytnutého správcem základního registru osob

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

1.	§ 23 odst. 5	příslušnost k provádění dozoru nad dodržováním zákona
2.	§ 23a odst. 1	vydání závazných pokynů k odstranění zjištěných nedostatků, v případě bezprostředního ohrožení života, zdraví nebo majetku oprávnění pozastavit prodej výrobků nebo poskytování služeb anebo uzavřít provozovnu
3.	§ 23a odst. 3	vydání písemného souhlasu s obnovením prodeje výrobků nebo poskytování služeb anebo otevřením provozovny
4.	§ 24 odst. 12	uložení pokuty ve správním řízení za porušení zákona (správní delikty)
5.	§ 24 odst. 13	uložení pokuty příkazem vydaným na místě za porušení zákona (správní delikty)
6.	§ 24a odst. 2	uložení blokové pokuty za porušení zákona (přestupky)
7.	§ 24b odst. 5	příslušnost k projednávání správních deliktů
8.	§ 24b odst. 6	vybírání pokut

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

1.	§ 115 odst. 1	porušení povinnosti při značení tabákových výrobků skladovaných nebo prodáváných (kontrola „přenesena“ s účinností od 1. 1. 2013 do § 60a odst. 2 živnostenského zákona“)
2.	§ 115 odst. 3	vydání rozhodnutí o zajištění neznačených tabákových výrobků
3.	§ 134 odst. 1	porušení zákazu prodeje lihovin a tabákových výrobků (kontrola „přenesena“ s účinností od 1. 1. 2013 do § 60a odst. 2 živnostenského zákona“)
4.	§ 134 odst. 3	vydání rozhodnutí o zajištění lihoviny a tabákových výrobků zjištěných na místě, kde je zákaz jejich prodeje
5.	§ 135e odst. 2	uložení pokuty fyzické osobě za přestupek podle odst. 1
6.	§ 135f odst. 2	uložení pokuty fyzické osobě za přestupek podle odstavce 1
7.	§ 135zk odst. 2	uložení pokuty právnické nebo podnikající fyzické osobě za správní delikt podle odstavce 1
8.	§ 135zq odst. 2	uložení pokuty právnické nebo podnikající fyzické osobě za správní delikt podle odstavce 1
9.	§ 135zzc odst. 1	uložení propadnutí lihovin a tabákových výrobků, jestliže a) náleží pachateli správního deliktu a b) byly ke spáchání správního deliktu užity nebo určeny
10.	§ 135zzd odst.1	uložení zabránění lihovin a tabákových výrobků (nebylo-li uloženo jejich propadnutí), jestliže a) náleží pachateli, kterého nelze za správní delikt stíhat, b) nenáleží pachateli správního deliktu nebo mu nenáleží zcela, nebo c) vlastník není znám,
11.	§ 135zze odst. 3	uložení povinnosti nahradit státu náklady spojené se správou a zničením propadlých nebo zabraných tabákových výrobků nebo lihovin pachateli správního deliktu, kterému bylo uloženo propadnutí, nebo osobě, u které byly zabrané tabákové výrobky nebo lihoviny zajištěny
12.	§ 135zze odst. 5	vrácení bez zbytečného odkladu zajištěných tabákových výrobků nebo lihovin tomu, komu nepochybně patří, jinak tomu, u koho byly zajištěny, nepropadnou-li nebo nebudou-li lihoviny nebo tabákové výrobky zabráný
13.	§ 135zzg odst. 4	projednávání přestupků podle § 135e a § 135f a správních deliktů podle § 135zk a § 135zq
14.	§ 135zzi	ukládání blokových pokut za přestupky

Zákon č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době

1.	§ 2 odst. 2	ukládání pokut za porušení povinností uvedených v § 1
----	-------------	---

Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů

1.	§ 52a odst. 6	obecní živnostenský úřad projednává správní delikty podle § 52 odst. 6 písm.c), d), e) , f), m), dopustí-li se deliktu provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury
----	---------------	--

Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

1.	§ 94 odst. 6 písm. c)	obecní živnostenský úřad projednává správní delikty podle § 93 odst. 6 a 7, je-li jejich pachatelem provozovatel cestovní kanceláře nebo cestovní agentury
----	-----------------------	--

Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů

1.	§ 34f odst. 3	uložení pokuty v případě, jde-li o porušení přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího práva cestujících v autobusové a autokarové dopravě
2.	§ 35b odst. 4	zrušení koncese nebo změna rozsahu koncese

Zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu

1.	kontrolní činnost	kontrola vyplývá pro obecní živnostenské úřady (s účinností od 1. 12. 2013) z § 60a odst. 2 živnostenského zákona
2.	§ 72 odst. 2	projednávání správních deliktů podle § 59 odst. 1 písm. a), § 60 odst. 1 písm. a) a b), § 61 odst. 1 písm. a), § 62 odst. 1 písm. a), § 63 odst. 1 písm. a), § 64 odst. 1 písm. a), § 66 odst. 1 a § 67 odst. 1 písm. a) a b), jejichž spáchání obecní živnostenský úřad zjistí při výkonu své působnosti podle jiného zákona

Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)

1.	§ 7 až 9	práva a povinnosti kontrolních pracovníků („kontrolujících“)
2.	§ 12	povinnost kontrolních pracovníků („kontrolujících“) doručit kontrolované osobě stejnopis protokolu
3.	§ 14	vyřizování námitek kontrolovaných osob proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu
4.	§ 15	rozhodnutí o uložení pokuty fyzické osobě za přestupek
5.	§ 16	rozhodnutí o uložení pokuty právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě za správní delikt
6.	§ 17	projednávání deliktů podle § 15 a § 16 v prvním stupni kontrolním orgánem (živnostenským úřadem), který je příslušný k provedení kontroly, v souvislosti s nímž byl správní delikt spáchán
7.	§ 21	oprava nesprávností v protokolu o kontrole, popř. došetření věci
8.	§ 25	spolupráce a koordinace kontrolních orgánů při výkonu kontroly; předávání zjištění o nedostacích příslušnému orgánu
9.	§ 26	zveřejňování obecných informací o výsledcích kontrol způsobem umožňujícím dálkový přístup

10.	§ 27	zpracování plánu kontrol (a popř. jeho koordinace s ostatními kontrolními orgány)
-----	------	---

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

1.	§ 67 a n.	vydání rozhodnutí ve správním řízení (správní orgán I. stupně)
2.	§ 62	rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty
3.	§ 95 odst. 2	provedení přezkumného řízení za podmínek stanovených zákonem
4.	§ 150	vydávání příkazu (včetně příkazu na místě)
5.	§ 100	rozhodnutí o obnově řízení
6.	§ 101	provedení nového řízení a vydání nového rozhodnutí ve věci

Přehled činností vykonávaných v I. stupni krajskými živnostenskými úřady

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

1.	§ 60 odst. 1	provozování živnostenského rejstříku
----	--------------	--------------------------------------

Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů

1.	§ 7 odst. 1) písm. g)	provádění dozoru nad dodržováním zákona
2.	§ 7a odst. 2)	výzva orgánu dozoru zadavateli reklamy pro účely správního řízení sdělit údaje o šířiteli a o zpracovateli jím zadané reklamy atd.
3.	§ 7a odst. 3)	výzva orgánu dozoru zpracovateli reklamy pro účely správního řízení sdělit údaje o zadavateli reklamy a šířiteli reklamy
4.	§ 7a odst. 4)	výzva orgánu dozoru šířiteli reklamy pro účely správního řízení sdělit údaje o osobě, která u něj šíření reklamy objednala
5.	§ 7b odst. 1	postup orgánu dozoru podle zvláštního právního předpisu při posuzování, zda je reklama nekalou obchodní praktikou
6.	§ 7b odst. 2	oprávnění požadovat na zadavateli reklamy předložení důkazů o správnosti skutkových tvrzení v reklamě, je-li takový požadavek přiměřený s ohledem na okolnosti případu nebo na oprávněné zájmy zadavatele reklamy nebo jiné osoby při posuzování, zda se jedná o nepovolenou srovnávací reklamu nebo o reklamu, která je nekalou obchodní praktikou
7.	§ 7c odst. 1	možnost nařízení odstranění nebo ukončení reklamy, která je v rozporu se zákonem a určit k tomu přiměřenou lhůtu, možnost zakázat nepřipustnou srovnávací reklamu nebo reklamu, která je nekalou obchodní praktikou nebo oprávnění pozastavit zahájení šíření nepovolené srovnávací reklamy nebo reklamy, která je nekalou obchodní praktikou
8.	§ 7c odst. 2	zveřejnění rozhodnutí vydaného podle odst. 1 nebo podle § 8a, pokud by v důsledku dalšího šíření reklamy mohl být ohrožen život nebo zdraví osob; oprávnění nařídit ve stanovené lhůtě zadavateli nebo zpracovateli reklamy zveřejnění opravného prohlášení k reklamě
9.	§ 7d odst. 1	možnost uložení pořádkové pokuty
10.	§ 8 odst. 4	možnost uložení pokuty fyzické osobě za přestupek v přestupkovém řízení; za přestupek podle odstavců 1 až 3 § 8 lze v blokovém řízení uložit pokutu do 5 000,- Kč
11.	§ 8a odst. 5	uložení pokuty právnické nebo podnikající fyzické osobě za správní delikt podle odstavce 1
12.	§ 8a odst. 6	uložení pokuty právnické nebo podnikající fyzické osobě za správní delikt podle odstavce 2

13.	§ 8a odst. 7	uložení pokuty právnické nebo podnikající fyzické osobě za správní delikt podle odstavce 3
14.	§ 8a odst. 8	uložení pokuty právnické nebo podnikající fyzické osobě za správní delikt podle odstavce 4
15.	§ 8a odst. 9	možnost uložit pokutu podle odstavců 1 až 4 do 5 000,- Kč v blokovém řízení
16.	§ 8b odst. 6	vybírání blokových pokut

Zákon č. 255/2012 Sb. o kontrole (kontrolní řád)

1.	§ 19	při kontrole výkonu státní správy oprávnění kontrolujícího ukládat opatření k odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou
2.	§ 24	možnost převzetí výkonu kontroly (v odůvodněných případech) nadřízeným správním orgánem kontrolního orgánu

Zákon č. 500/2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů

1.	§ 94 a n.	rozhodování v přezkumném řízení
2.	§ 100	rozhodnutí o obnově řízení
3.	§ 101	provedení nového řízení a vydání nového rozhodnutí ve věci

Přehled činností vykonávaných v I. stupni Ministerstvem průmyslu a obchodu

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

1.	§ 60 odst. 1	činnost správce živnostenského rejstříku
2.	§ 60 odst. 6	zveřejňování údajů vedených v živnostenském rejstříku, s výjimkou přehledu o uložených pokutách a rodných číslech Živnostenským úřadem České republiky v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup k těmto údajům

Zákon č. 255/2012 Sb. o kontrole (kontrolní řád)

1.	§ 19	při kontrole výkonu státní správy oprávnění kontrolujícího ukládat opatření k odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou
2.	§ 24	možnost převzetí výkonu kontroly (v odůvodněných případech) nadřízeným správním orgánem kontrolního orgánu

Zákon č. 500/2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů

1.	§ 94 a n.	rozhodování v přezkumném řízení
2.	§ 100	rozhodnutí o obnově řízení
3.	§ 101	provedení nového řízení a vydání nového rozhodnutí ve věci

Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů

1.	§ 29, §29a	uznávání odborné kvalifikace
----	------------	------------------------------